

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Cristian Alexa Mirela Șova

RELIGIE

CULTUL ORTODOX

Clasa a II-a

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației.

Acest proiect de manual școlar este realizat în conformitate cu Programa școlară aprobată prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 3418/19.03.2013

116.111 - numărul de telefon de asistență pentru copii

MINISTERUL EDUCAȚIEI

Cristian Alexa Mirela Șova

RELIGIE
CULTUL ORTODOX
Clasa a II-a

Manualul școlar a fost aprobat prin O.M.E. nr. 3884/08.06.2021
Manualul este distribuit elevilor în mod gratuit.

Inspectoratul Școlar.....
Școala / Colegiul / Liceul.....

ACEST MANUAL A FOST FOLOSIT DE:						
Anul	Numele elevului	Clasa	Școala	Anul școlar	Starea manualului*	
					la primire	la returnare
1						
2						
3						
4						

*Starea manualului se înscrie folosind termenii: **nou, bun, îngrijit, nesatisfăcător, deteriorat.**

Cadrele didactice vor verifica dacă informațiile înscrise în tabelul de mai sus sunt corecte.

Elevii nu vor face niciun fel de însemnări pe manual.

Manualul a primit avizul Patriarhiei Române prin adresa nr. 3.042 din 19.03.2021

Copyright © 2021 Akademos Art

Această lucrare, în format tipărit și electronic, este protejată de legile române și internaționale privind drepturile de autor, drepturile conexe și celelalte drepturi de proprietate intelectuală.

Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi reprodusă, stocată ori transmisă, sub nicio formă (electronic, fotocopiare etc.), fără acordul expres al editurii Akademos Art.

Editura Akademos Art

Aleea Botorani, nr. 2, bl. V80, sc. 2, ap. 40, București, sector 5

Tel: 0766366500

e-mail: akademos_art@yahoo.com

Site: www.akademos.ro

Autori:

1. **Cristian Alexa** – Inspector pentru Religie în cadrul I.S.M.B., autor al Manualelor de Religie – Cultul Ortodox, pentru clasa I și clasele a V-a, a VI-a, a VII-a și a VIII-a;
2. **Mirela Șova** - profesor metodist, gradul I, Școala Gimnazială „Nicolae Titulescu”, București, autoare a Manualelor de Religie-Cultul Ortodox, pentru clasa I și clasele a V-a, a VI-a, a VII-a și a VIII-a.

Referenți:

1. **Pr. Conf. Univ. Dr. Habil. David Pestroiu**, Prodecanul Facultății de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul” – Universitatea din București;
2. **Silvia Cristina Fulaș**, profesor gradul I, Colegiul Național „Sfântul Sava”, București.

Credite foto: Editura BASILICA, publicațiile LUMINA, Agenția de știri BASILICA

Video: TRINITAS TV

Ilustrații: Silvia Mitrea

Coperta: Gheorghe Popescu, Stelian Bigan

Tehnoredactare: Stelian Bigan

Varianta digitală: Ionel Ciobanu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ALEXA, CRISTIAN

Religie : cultul ortodox : clasa a II-a / Cristian Alexa, Mirela Șova. - București :

Akademos Art, 2021

ISBN 978-606-000-049-5

I. Șova, Mirela

2

Deșteaptă-te, române!

de Andrei Mureșanu

Deșteaptă-te, române, din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră barbarii de tirani!
Acum ori niciodată croiește-ți altă soarte,
La care să se-nchine și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte, un nume de Traian!

Priviți, mărețe umbre, Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate ori moarte!” strigă toți.

Preoți, cu crucea-n frunte! căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pământ!

Cuprins

Ghid de utilizare a manualului.....	5
Competențe generale și specifice.....	6
Cuvântul autorilor.....	7
Recapitulare – Clasa I.....	8
Domeniul I. Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului.....	9
Iubirea, sentimentul cel mai înalt al omului.....	10
Îl am pe Dumnezeu în minte și în suflet, în fiecare zi.....	13
Rugăciunile de mulțumire și de laudă aduse lui Dumnezeu.....	16
Darul, dovadă a iubirii noastre față de Dumnezeu.....	19
Ajutorul oferit celorlalți, semn al iubirii față de Dumnezeu.....	22
Lectură suplimentară.....	25
Recapitulare Domeniul I.....	26
Evaluare Domeniul I.....	28
Domeniul II. Dumnezeu Se face cunoscut omului.....	29
Dumnezeu ne iubește pe toți.....	30
Dumnezeu ne ajută să Îl cunoaștem și să Îl iubim.....	33
Iisus Hristos S-a făcut om, din iubire.....	36
Minunile arată iubirea lui Dumnezeu față de om.....	39
Maica Domnului, Îngerii și Sfinții săvârșesc minuni.....	42
Lectură suplimentară.....	45
Recapitulare Domeniul II.....	46
Evaluare Domeniul II.....	48
Domeniul III. Viața creștinului împreună cu semenii.....	49
Oferirea de sfaturi și învățături.....	50
Recunoștința față de cei care ne fac bine.....	53
Iertarea celor care ne fac rău.....	56
Ajutorul dat celor bolnavi.....	59
Ajutorul dat celor singuri.....	62
Lectură suplimentară.....	65
Recapitulare Domeniul III.....	66
Evaluare Domeniul III.....	68
Domeniul IV. Mari sărbători creștine.....	69
A. Crăciunul și Anul Nou - tradiții	
Tradiții religioase de Crăciun.....	70
Tradiții populare de Crăciun și de Anul Nou.....	73
B. Floriile, Paștile și Rusaliile – tradiții	
Tradiții religioase de Florii, Paști și Rusalii.....	76
Tradiții populare de Paști.....	79
Recapitulare Domeniul IV.....	82
Evaluare Domeniul IV.....	84
Recapitulare finală.....	85
Evaluare finală.....	87

Ghidul de utilizare a manualului

Manualul cuprinde: • varianta tipărită • varianta digitală
Simboluri folosite în varianta digitală: „Audiază” „Privește” „Vizionează” „Exersează”

- ⇒ Iconița „Audiază” indică faptul că în varianta digitală există un cântec/un imn;
- ⇒ Iconița „Privește” indică faptul că în varianta digitală există o imagine;
- ⇒ Iconița „Vizionează” indică faptul că în varianta digitală există un film/o animație;
- ⇒ Iconița „Exersează” indică faptul că în varianta digitală există un exercițiu interactiv.

Structura manualului tipărit:

Textul lecției – structurat conform programei școlare în vigoare, în vederea atingerii competențelor generale și specifice disciplinei, adaptat la nivelul de vârstă și de înțelegere al elevilor.

Gândește și răspunde – rubrică ce conține întrebări legate de textul lecției, cu rol de fixare a cunoștințelor.

IUBIREA,
SENTIMENTUL
CEL MAI ÎNALȚ AL OMULUI

Lecția 1

Iubirea se arată prin fapte. (proverb)

Dumnezeu ne iubeste și ne-a dăruit și nouă puterea de a iubi. Acesta este un dar minunat și cel mai frumos sentiment. Când ai sufletul plin de iubire, simți o mare bucurie și puterea de a face tot mai mult bine celor din jur. Dacă iubesti pe cineva, te manifesti prin: respect, bunăvoință, sinceritate și răbdare. Atunci ajuti acea persoană, fără să aștepti răsplata sau mulțumire.

Ne arătăm dragostea față de Dumnezeu și față de cei din jur, iubim familia, prietenii, colegii și alte persoane apropiate nouă. Dumnezeu ne îndeamnă să iubim pe fiecare om și să respectăm natura pe care El a creat-o. Ingerii și sfinții sunt exemple de dragoste deplină. Dintre oameni, cea mai mare iubire au doborât-o Sfânta Fecioară Maria și Sfântul Ioan Botezătorul, prin rugăciune și fapte bune.

Să urmăm și noi modelul lor, în fiecare zi!

VOCABULAR

- bunăvoință = purtare binevoitoare față de cineva;
- răbdare = a aștepta în liniște, a-și păstra calmul;
- sinceritate = lipsă de prefăcătorie.

10

Vocabular – rubrică pentru cuvintele noi din lecție, explicate pe înțelesul elevilor.

Lumea ghicitorilor – rubrică având câte două ghicitori la fiecare lecție, cu rol de fixare și de aprofundare a cunoștințelor, în mod atractiv.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- Cine a dăruit oamenilor puterea de a iubi?
- Cum îți poți arăta dragostea față de cineva?
- Față de cine îți manifesti cel mai frecvent acest sentiment?
- De la cine putem lua exemple de iubire?

EXERCIIȘI ȘI JOCURI

1. Selectează dintre cuvintele de mai jos pe cele care exprimă însușiri ale unei persoane iubitoare. Explică fiecare cuvânt ales.

binevoitor	răbdător	certăreț
leneș	respectuos	sincer

2. **Să observăm o icoană!** Privește icoana de mai jos, care îi reprezintă pe Sfânta Fecioară Maria și pe Sfântul Ioan Botezătorul, alături de Domnul Iisus Hristos. Discută cu profesorul de Religie despre calitățile sfinților prezentați în icoană.

Ca exemple minunate!

Sfinților plăcuți lui Dumnezeu, ajută-ne pe noi și familiile noastre! Amin.

11

Exerciții și jocuri – rubrică având sarcini de lucru care presupun exersarea cunoștințelor studiate, în contexte noi, analizarea unor icoane reprezentative, învățarea de cântări religioase și jocuri didactice variate, în funcție de interesele și de specificul vârstei.

Portofoliu – rubrică pentru activități suplimentare, în completarea celor studiate.

3. Lectura următorului text și discuția despre importanța iubirii:

Intr-o zi, sora cea mică a loanei a găsit caietul de matematică a surorii mai mari și i-a mângâlit. Când a observat loana, era prea târziu. Ea trebuia să copieze lecțiile, cu răbdare, pe un caiet nou.

Sora cea mică era speriată, crezând că va fi certată. Ioana însă a înștit-o și a găsit un loc mai bun pentru caietele de școală, de unde sora ei să nu le poată lua. Apoi i-a dat acesteia un caiet pentru desen.

- ♦ De ce înșușiri a dat dovadă loana?
- ♦ Relatează din experiența ta o situație în care a trebuit să manifesti înțelegere față de una sau mai multe persoane.

4. **Joc: Inima clasei noastre.** Scrie pe o inimioară decupată o propoziție despre iubire. Lipește inimioara ta pe o inimă de mari dimensiuni, desenată pe tablă. Citește ce ai scris și explică motivul.

5. **Joc: Gestul săptămânii.** Alege împreună cu profesorul un elev care s-a manifestat cu bunăvoință într-o situație concretă, de-a lungul săptămânii. Dacă sunt mai multe propuneri, stabilești câștigătorul prin vot. Confectionați o diplomă pentru acesta. Jocul poate continua săptămânal, de-a lungul anului școlar.

LUMEA GHICITORILOR

De la Dumnezeu sunt dată,
Sunt în inimă purtată,
Fapta bună mă arată,
Ce sunt
Cine sunt
Iubirea

Te iubesc pe Dumnezeu,
Eam născut pe Fiul Său,
Lămură
măsură întru tot
Ce sunt
Cine sunt
Măcară Domnului

PORTOFOLIU

Realizează pe o foaie A4 un desen cu titlul „Casa iubirii”. Alege cuvinte care au legătură cu tema iubirii și scrie-le pe ușa, ferestre și acoperișul casei, apoi colorază desenul.

Adună toate fișele de la rubrica de portofoliu într-o mapă și prezintă-le la finalul anului școlar, spre bucuria ta și a colegilor.

Iubirea nu face rău aproapei. (Romani 13, 10)

12

Competențe generale

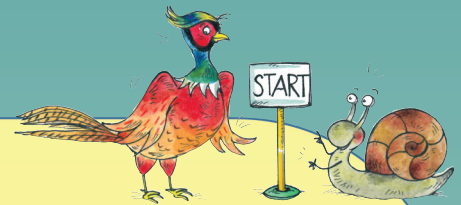
- 1.** Aplicarea unor norme de comportament specific moralei religioase, în diferite contexte de viață;
- 2.** Colaborarea cu copiii și cu adulții din mediul familiar, în acord cu valorile religioase;
- 3.** Explorarea activă a unor elemente din viața de zi cu zi, din perspectiva propriei credințe.

Competențe specifice

- 1.1.** Explicarea unor aspecte specifice propriei credințe religioase;
- 1.2.** Evidențierea caracteristicilor comportamentale ale unor modele de credință;
- 1.3.** Aplicarea în mod autonom a unor reguli de comportament moral-creștin în diferite contexte de viață reale sau imaginare;
- 2.1.** Asumarea în mod explicit a unor responsabilități în cadrul grupurilor din care face parte;
- 2.2.** Descrierea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri;
- 3.1.** Explicarea importanței unor evenimente religioase din viața comunității și a societății;
- 3.2.** Explicarea rolului diferitelor sărbători și evenimente cu conținuturi și semnificații religioase, cu incidență asupra vieții familiei și comunității.

În conformitate cu programa școlară pentru disciplina Religie – Cultul Ortodox, clasa a II-a, aprobată prin O.M. nr. 3418/19.03.2013

Dragi elevi,

La începutul anului școlar, vă dorim succes pe calea învățaturii și a bunei colaborări între voi! La orele de Religie, veți avea la dispoziție spre studiu lecții presărate cu exerciții antrenante, jocuri, poezii și ghicitori religioase! Tema principală din acest an este IUBIREA: a lui Dumnezeu față de oameni și a oamenilor față de Dumnezeu. Suntem convinși că e tema voastră preferată!

*Pe parcursul anului, vă vor însoți doi prieteni care formează o echipă excelentă: **Melcul** și **Fazanul**. Aceștia vor să vă îndemne să le urmați exemplul: Melcul – prin răbdarea și curajul lui, iar Fazanul – prin creativitate și vioiciune. Bucurați-vă de susținerea lor, la fiecare pagină a manualului!*

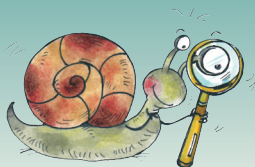
Dumnezeu să vă ajute și să vă ocrotească, spre tot ce este bine!

*Pe o frunză de bujor
Suie melcul răbdător;
Deodată întâlnește
Un fazan ce ciripește.*

*Veseli că s-au cunoscut,
Ei prieteni s-au făcut,
Și la bine, și la greu,
Se ajută tot mereu!*

*E mai multă bucurie,
Când lucrezi în armonie!*

Autorii

RECAPITULARE – CLASA I

1. Reamintește-ți ce ai studiat în clasa I despre casa lui Dumnezeu, biserica, apoi răspunde la întrebări:

*Ce este
biserica?*

*Cum arată o
biserică?*

*Când pot merge
la biserică?*

*De ce
participăm la
slujbe?*

*Cum mă
comport în
biserică?*

*Ce pot face
pentru biserica
mea?*

*Pentru cine
mă rog la
biserică?*

*Cu cine mă rog
în biserică?*

2. Joc: Cine știe înțelesul? Spune ce înseamnă fiecare dintre cuvintele următoare: rugăciune, Biblie, apostol, credință, creație, colind, sărbătoare.

Domeniul I

IUBIREA LUI DUMNEZEU ȘI RĂSPUNSUL OMULUI

Unitatea de învățare:

Omul este fiul iubitor al lui Dumnezeu

- 1.** Iubirea, sentimentul cel mai înalt al omului
- 2.** Îl am pe Dumnezeu în minte și în suflet, în fiecare zi
- 3.** Rugăciunile de mulțumire și de laudă aduse lui Dumnezeu
- 4.** Darul, dovadă a iubirii noastre față de Dumnezeu
- 5.** Ajutorul oferit celorlalți, semn al iubirii față de Dumnezeu
- 6.** Lectură suplimentară
- 7.** *Recapitulare*
- 8.** *Evaluare*

IUBIREA, SENTIMENTUL CEL MAI ÎNALT AL OMULUI

Lecția 1

Iubirea se arată prin fapte. (proverb)

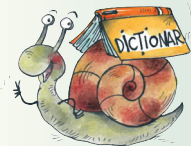

Dumnezeu ne iubește și ne-a dăruit și nouă puterea de a iubi. Acesta este un dar minunat și cel mai frumos sentiment. Când ai sufletul plin de iubire, simți o mare bucurie și puterea de a face tot mai mult bine celor din jur. Dacă iubești pe cineva, te manifesti prin: respect, bunăvoință, sinceritate și răbdare. Atunci ajuți acea persoană, fără să aștepti răsplată sau mulțumire.

Ne arătăm dragostea față de Dumnezeu și față de cei din jur. Ne iubim familia, prietenii, colegii și alte persoane apropiate nouă. Dumnezeu ne îndeamnă să iubim pe fiecare om și să respectăm natura pe care El a creat-o. Îngerii și sfinții sunt exemple de dragoste deplină. Dintre oameni, cea mai mare iubire au dovedit-o Sfânta Fecioară Maria și Sfântul Ioan Botezătorul, prin rugăciune și fapte bune.

Să urmăm și noi modelul lor, în fiecare zi!

VOCABULAR

- bunăvoință* = purtare binevoitoare față de cineva;
- răbdare* = puterea de a aștepta în liniște, de a suporta greutate;
- sinceritate* = lipsă de prefăcătorie.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Cine a dăruit oamenilor puterea de a iubi?
- 🌸 Cum îți poți arăta dragostea față de cineva?
- 🌸 Față de cine îți manifesti cel mai frecvent acest sentiment?
- 🌸 De la cine putem lua exemplul de iubire?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Selectează dintre cuvintele de mai jos pe cele care exprimă însușiri ale unei persoane iubitoare. Explică fiecare cuvânt ales.

binevoitor

răbdător

certăreț

leneș

respectuos

sincer

2. Să observăm o icoană! Privește icoana de mai jos, care îi reprezintă pe Sfânta Fecioară Maria și pe Sfântul Ioan Botezătorul, alături de Domnul Iisus Hristos. Discută cu profesorul de Religie despre calitățile sfinților prezentați în icoană.

3. Lecturează următorul text și discută despre importanța iubirii:

Într-o zi, sora cea mică a Ioanei a găsit caietul de matematică al surorii mai mari și l-a mâzgălit. Când a observat Ioana, era prea târziu. Ea a trebuit să copieze lecțiile, cu răbdare, pe un caiet nou.

Sora cea mică era speriată, crezând că va fi certată. Ioana însă a liniștit-o și a găsit un loc mai bun pentru caietele de școală, de unde sora ei să nu le poată lua. Apoi i-a dat acesteia un caiet pentru desen.

- ❖ De ce însușiri a dat dovadă Ioana?
- ❖ Relatează din experiența ta o situație în care a trebuit să manifesti înțelegere față de una sau mai multe persoane.

4. Joc: Inima clasei noastre. Scrie pe o inimioară decupată o propoziție despre iubire. Lipește inimioara ta pe o inimă de mari dimensiuni, desenată pe tablă. Citește ce ai scris și explică motivul.

5. Joc: Gestul săptămânii. Alege împreună cu profesorul un elev care s-a manifestat cu bunăvoință într-o situație concretă, de-a lungul săptămânii. Dacă sunt mai multe propuneri, stabiliți câștigătorul prin vot. Confectionați o diplomă pentru acesta. Jocul poate continua săptămânal, de-a lungul anului școlar.

LUMEA GHICITORILOR

De la Dumnezeu sunt dată,
Sunt în inimă purtată,
Fapta bună mă arată.
Ce sunt?
iubirea

Îl iubesc pe Dumnezeu,
L-am născut pe Fiul Său,
Lângă El mă rog mereu.
Cine sunt?
Mama Domnului

PORTOFOLIU

Realizează pe o foaie A4 un desen cu titlul „Casa iubirii”. Alege cuvinte care au legătură cu tema iubirii și scrie-le pe: ușa, ferestrele și acoperișul casei, apoi colorează desenul.

Adună toate fișele de la rubrica de portofoliu într-o mapă și prezintă-le la finalul anului școlar, spre bucuria ta și a colegilor.

Iubirea nu face rău aproapelui. (Romani 13, 10)

ÎL AM PE DUMNEZEU ÎN MINTE ȘI ÎN SUFLET, ÎN FIECARE ZI

Lecția 2

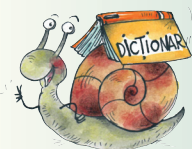
Omul cu suflet mare este bogat. (proverb)

Oriunde ne-am afla, Îl purtăm în sufletul nostru pe Dumnezeu, dacă Îl iubim. În primul rând, gândul și inima noastră se înalță spre Părintele ceresc prin rugăciune, cu bucurie și recunoștință. Oamenii credincioși găsesc prilejuri pentru a se ruga, în fiecare zi.

În al doilea rând, lectura cărților religioase ne ajută să-L cunoaștem mai bine pe Dumnezeu. Dintre acestea, Biblia sau Sfânta Scriptură cuprinde învățături sfinte care ne îndrumă pe calea adevărului dumnezeiesc. Apoi, ne putem bucura admirând natura, ca dar al lui Dumnezeu. Frumusețea ei încântă sufletul, îndemnându-l să se gândească la Creator. Pe lângă toate acestea, săvârșirea faptelor bune conduce la simțirea prezenței iubitoare a Domnului în inimă.

Să ne bucurăm și noi de șansa apropierii de Dumnezeu!

VOCABULAR

- **dumnezeiesc** = care are legătură cu Dumnezeu;
- **recunoștință** = recunoaștere a unei binefaceri primite.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 De ce Îl purtăm în minte și în suflet pe Dumnezeu?
- 🌸 În ce moduri am putea face acest lucru?
- 🌸 Când simți că te apropii cel mai mult de Dumnezeu?
- 🌸 Care este rugăciunea ta preferată?

EXERCII ȘI JOCURI

1. Completează textul de mai jos, folosind cuvintele corespunzătoare dintre cele date:

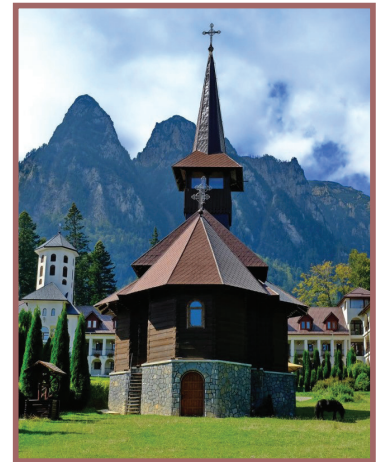
a creat Dumnezeu am admirat rugăciuni faptelor bune

În vacanță am fost cu părinții la munte, unde ... .. natura. Mi-am dat seama cât de frumos este tot ce ... .. Dumnezeu. La poalele muntelui am vizitat și o mănăstire, unde am înălțat ... pentru sănătate și pace. Preotul de acolo ne-a vorbit despre puterea ... .., care ne apropie de ... .

2. Continuă propozițiile următoare, astfel încât să obții enunțuri adevărate, potrivit exemplului:

Exemplu: a) Când citesc din Sfânta Scriptură, învăț multe lucruri folositoare.

- a) Când citesc din Sfânta Scriptură ... .
- b) Dacă ajut pe cineva ... .
- c) Îmi manifest recunoștința ... .
- d) Când spun o rugăciune ... .
- e) Mă duc la biserică ... .

Mănăstirea Caraiman

3. **Fapta mea bună.** Reflectează la o faptă bună pe care ai dori să o faci, singur sau cu ajutorul cuiva apropiat. Te poți gândi și la copiii aflați în dificultate. Împărtășește ideea ta colegilor și explică de ce ai ales-o.

Care sunt cele mai frecvente fapte bune alese, la nivelul clasei?

4. Formulează oral enunțuri, pe rând, cu următoarele cuvinte: *dar, suflet, recunoștință, iubire, natură, rugăciune*. Notează în caiet două dintre enunțurile alcătuite.

5. **Joc de rol.** Ce ai face în situațiile de mai jos, încât să simți prezența lui Dumnezeu în suflet?

- Mama îți amintește să-ți spui rugăciunea la culcare.
- Într-o zi, un prieten te-a supărat prin cuvintele rostite.
- Ai în biblioteca personală o Biblie pentru copii.
- Un verișor îți cere să-i împrumuți jucăria ta preferată.
- Un coleg te roagă să-l ierți că a uitat să-ți dea tema.

6. **Joc: Refă povestirea!** Începutul povestirii de mai jos s-a pierdut. Imaginează-ți un alt început al acesteia, așa încât să completeze sfârșitul dat.

...Abia atunci Matei a înțeles cât de aproape este Dumnezeu de oameni. El s-a bucurat foarte mult și i-a mulțumit bunicii pentru toate cuvintele frumoase!

LUMEA GHICITORILOR

*Sunt chemare-n glas și gând
Aduc cerul pe pământ,
Ocrotind și ajutând.
Ce sunt?*

rugăciunea

*Sunt Stăpânul tuturor,
Iubitor de adevăr
Și al lumii Creator.
Cine sunt?*

Dumnezeu

PORTOFOLIU

Desenează și colorează pe o foaie A4 un peisaj din natură, la alegere, utilizând creioane colorate sau carioci. Te poți desena și pe tine, alături de familie, în cadrul peisajului ales.

Aproape este Domnul de toți cei ce-L cheamă. (Psalmul 144, 18)

RUGĂCIUNILE DE MUȚUMIRE ȘI DE LAUDĂ ADUSE LUI DUMNEZEU

Lecția 3

*Dumnezeu îți dă, dar nu
îți bagă în traistă. (proverb)*

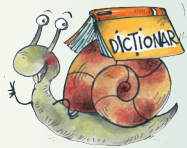
Omul care primește ajutor devine recunoscător sau mulțumitor. Dumnezeu, Părintele nostru, ne ajută tot timpul vieții. Cei credincioși Îi mulțumesc pentru ocrotire, iubire și iertare. Prin rugăciunile lor, ei își arată credința și recunoștința.

De asemenea, creștinii Îl laudă sau Îl slăvesc pe Dumnezeu, copleșiți de bunătatea și puterea Lui fără margini. De aceea, în timpul slujbelor religioase, ei Îi cântă lui Dumnezeu: „Aliluia”, asemenea îngerilor din ceruri.

Există multe alte rugăciuni de laudă și de mulțumire, precum: „Slavă Ție, Doamne”, „Ție Îți mulțumim, Doamne”. Maica Domnului, îngerii și sfinții se roagă neîncetat. Așa răspund ei la iubirea Părintelui ceresc. Fiecare om este chemat să răspundă iubirii lui Dumnezeu, prin rugăciune și bunăvoință.

Să-I cerem, să-I mulțumim și să Îl slăvim și noi pe Domnul Dumnezeu!

VOCABULAR

- Aliluia* = lăudați pe Domnul;
- copleșit* = (aici) foarte emoționat, foarte impresionat;
- neîncetat* = fără oprire, fără întrerupere, continuu.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ✿ Pentru ce sunt credincioșii recunoscători față de Dumnezeu?
- ✿ De ce I se aduce Domnului cântarea „Aliluia”?
- ✿ Cine I se roagă lui Dumnezeu neîncetat?
- ✿ Când ai simțit nevoia să-I mulțumești sau să-L lauzi pe Domnul?

EXERCII ȘI JOCURI

1. Explică fiecare dintre cuvintele următoare, indicând:
a) sensul general; b) sensul religios. *Exemplu: mulțumire – a) cuvânt sau gest prin care mulțumești cuiva; b) rugăciune de mulțumire adresată lui Dumnezeu.*

mulțumire

laudă

recunoștință

cer

iubire

iertare

2. **Să observăm o icoană!** În icoana următoare, îngerii și sfinții înalță rugăciuni de mulțumire și de slavă Domnului Iisus Hristos. Analizează icoana și discută cu profesorul despre puterea rugăciunii.

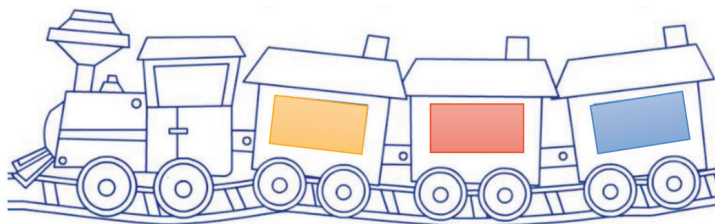
3. Lecturează următorul text și găsește învățătura mamei pentru fiul ei:

*Emilian era îmbufnat, deși avea timp liber, pentru joacă.
— Ce s-a întâmplat, fiule? l-a întrebat mama.
— Am încercat să fiu mai bun și mai cuminte, cum m-ai învățat, dar nu am reușit. Cred că nu se poate.
Mama i-a spus zâmbind cu iubire:
— Fiule, încearcă și cu următoarea „cheiță”: rugăciunea din inima ta curată, închinată lui Dumnezeu!*

❖ De ce mama a comparat rugăciunea cu o cheiță?

4. **Joc: Trenulețul rugăciunii.** Desenează pe caiet un trenuleț cu trei vagoane. Pe locomotivă, scrie cuvântul „Dumnezeu”. Pe fiecare vagon, notează câte o rugăciune scurtă de cerere, de mulțumire și de laudă. Citește ce ai scris!

LUMEA GHICITORILOR

Sunt mai rară, dar iubită,
De oameni buni oferită,
„Mulțumire” sunt numită.
Ce sunt?

recunoștința

Noi pe Domnul laudăm,
„Aliluia” Îi cântăm,
Sus, în ceruri, ne rugăm.
Cine suntem?

îngerășii

PORTOFOLIU

Desenează un îngerăș pe o foaie A4 și alături notează o rugăciune de laudă către Dumnezeu, de 1-2 rânduri. Poți copia rugăciunea dintr-o carte de rugăciuni sau o poți compune tu.

Nu uita să scrii la sfârșitul rugăciunii „Amin” („Așa să fie”).

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu. (Luca 2, 14)

DARUL, DOVADĂ A IUBIRII NOASTRE FAȚĂ DE DUMNEZEU

Lecția 4

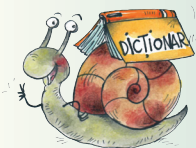
Dar din dar se face rai. (proverb)

Darul este o dovadă de dragoste, de respect sau de recunoștință față de cineva. De obicei, el se oferă persoanelor dragi, la ocazii deosebite, precum ziua de naștere sau a numelui. Oferirea și primirea darurilor sunt prilejuri de bucurie cu atât mai mare, cu cât sunt însoțite de sentimente curate și sincere.

Dumnezeu ne dăruiește permanent ajutorul și mila Sa. El nu așteaptă de la noi decât un răspuns plin de iubire. Totuși, atunci când dorim să-I aducem ofrande, putem face acest lucru în biserică, la sfântul altar. Acolo putem aduce preotului: prescură și vin pentru Sfânta Împărtășanie, lumânări, tămâie, flori, ulei pentru candelă. După ce au fost sfințite, o parte din prescurile aduse vor fi oferite credincioșilor la sfârșitul Sfintei Liturghii, sub formă de anafură.

Să-I mulțumim Domnului pentru darurile bogate revărsate asupra noastră!

VOCABULAR

- **ofrandă** = prinos, dar oferit lui Dumnezeu;
- **prescură** = pâine mică pentru Sfânta Împărtășanie și anafură.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 De ce există obiceiul de a face daruri cuiva?
- 🌸 Ce ne dăruiește Dumnezeu neîncetat?
- 🌸 Ce putem duce drept ofrandă la sfântul altar?
- 🌸 Cui obișnuiești să dăruiești ceva? Cu ce ocazie?

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Realizează corespondența între cele două coloane de mai jos, pentru a afla la ce folosesc ofrandele aduse la sfântul altar.

- 🌸 *pâine și vin*
- 🌸 *tămâie*
- 🌸 *lumânări*
- 🌸 *ulei*
- 🌸 *flori*

- 🌸 *mireasmă plăcută în biserică*
- 🌸 *înfrumusețarea icoanelor*
- 🌸 *Sfânta Împărtășanie*
- 🌸 *lumina candelelor*
- 🌸 *pomenirea celor dragi*

2. Alcătuieste propoziții pornind de la imaginile următoare, legate de ofrande:

3. Joc: Adevărat sau Fals? Între enunțurile de mai jos, s-au strecurat câteva care nu sunt corecte. Descoperă-le și modifică-le, așa încât să devină și acestea adevărate.

- a) Mă bucur foarte mult când primesc daruri, dar și când dăruiesc. **A/F**
- b) De ziua prietenului său, George i-a dus ca ofrandă o minge de fotbal. **A/F**
- c) Creștinii pot oferi la sfântul altar prescuri și lumânări. **A/F**
- d) La sfârșitul Sfintei Liturghii preotul împarte anafură credincioșilor. **A/F**
- e) Un dar este mult mai valoros, dacă este mare și scump. **A/F**

4. Joc: Ce părere ai? Lecturează textul din caseta dată, despre o situație posibilă. Spune care este părerea ta și discută despre cum ai fi procedat tu, în locul Teodorei.

Pentru ziua de naștere a Teodorei, atât familia, cât și prietenii s-au pregătit cu mult drag. Rând pe rând, fiecare i-a adus un dar, ales anume pentru ea.

Numai că Teodora nu a fost mulțumită, căci își dorea în secret un urs uriaș de pluș, pe care nu l-a primit. Ea a izbucnit în lacrimi și nimeni nu a putut s-o împăce...

LUMEA GHICITORILOR

*Cu ulei funcționez,
La icoane luminez,
În biserică mă vezi.
Ce sunt?*

candela

*Eu prescurile sfințesc,
Anafură pregătesc,
Vouă să vă dăruiesc.
Cine sunt?*

preotul

PORTOFOLIU

Gândește-te care sunt cele mai frumoase daruri pe care le-ai oferit și le-ai primit până acum, în legătură cu Dumnezeu și cu cei dragi. Desenează-le pe o foaie A4 și scrie alături numele persoanelor care au legătură cu acestea.

Fiecare are de la Dumnezeu darul lui. (I Corinteni 7, 7)

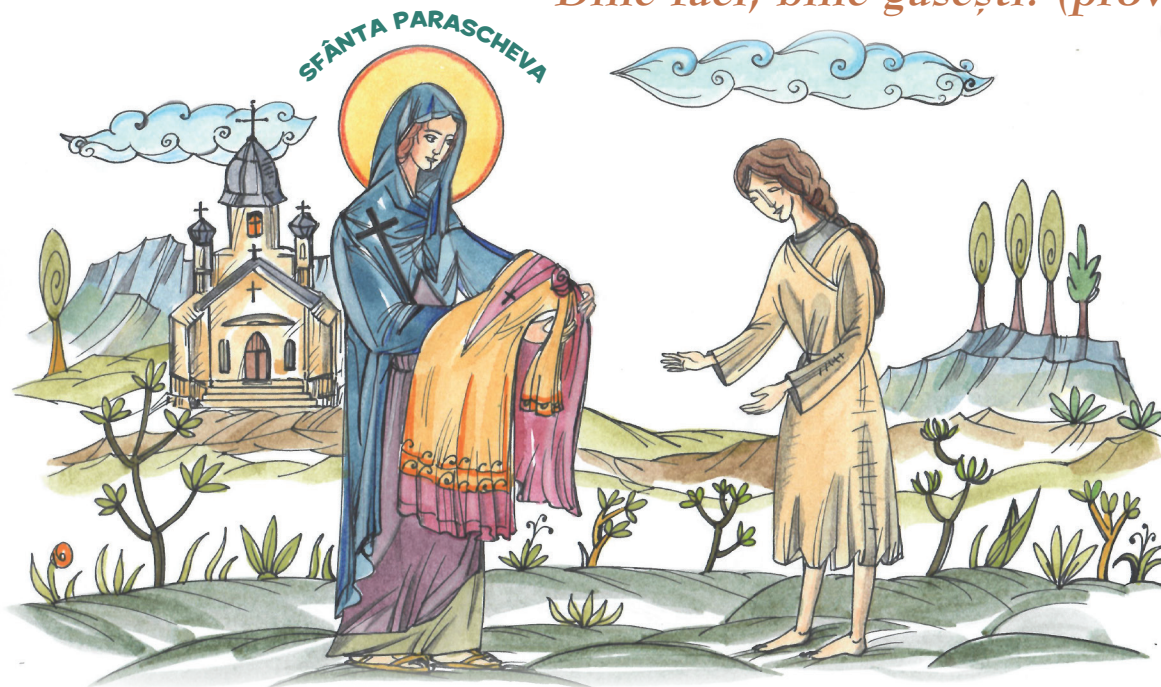

AJUTORUL OFERIT CELORLAȚI, SEMN AL IUBIRII FAȚĂ DE DUMNEZEU

Lecția 5

Bine faci, bine găsești. (proverb)

Domnul nostru Iisus Hristos ne-a dat exemplu de iubire, ajutând mulți oameni aflați în necaz: bolnavi, neputincioși, săraci. De asemenea, prin cuvintele Sale înțelepte, El a dat sfaturi și învățături celor care I-au cerut. Cei ce cred în El sunt îndemnați să-I urmeze: să ofere ajutor prin rugăciune, sfat și fapte bune celor care au nevoie. Prin sprijinirea altora, ne arătăm iubirea față de Dumnezeu.

Ajutorul se acordă în mod liber, după puterea fiecăruia, fără întârziere și fără să așteptăm laude sau mulțumiri. Cel ce ajută are suflet milostiv, simțind bucurie și pace în urma bunătății arătate. De multe ori, prietenii și apropiații noștri au nevoie de susținere, de încurajare și de rugăciune. Gândurile noastre bune sunt un minunat sprijin pentru cei dragi, chiar dacă nu ne dăm seama de puterea lor.

Să fim de folos celor din jur, după mărimea dragostei noastre!

VOCABULAR

- **milostiv** = milos, binevoitor, îndurător, generos;
- **neputincios** = lipsit de puterea de a face un anumit lucru.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ❁ Cine este modelul de urmat pentru creștini? De ce?
- ❁ Cum ne putem arăta iubirea față de Dumnezeu?
- ❁ Cum se acordă ajutor cuiva, în mod corect?
- ❁ Ce calități dovedește persoana care îi ajută pe ceilalți?
- ❁ Cum obișnuiești să fii de folos celor apropiați?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Completează textul următor, selectând cuvintele potrivite:

ajută   Domnului   iubirea   rugăciune   bucurie

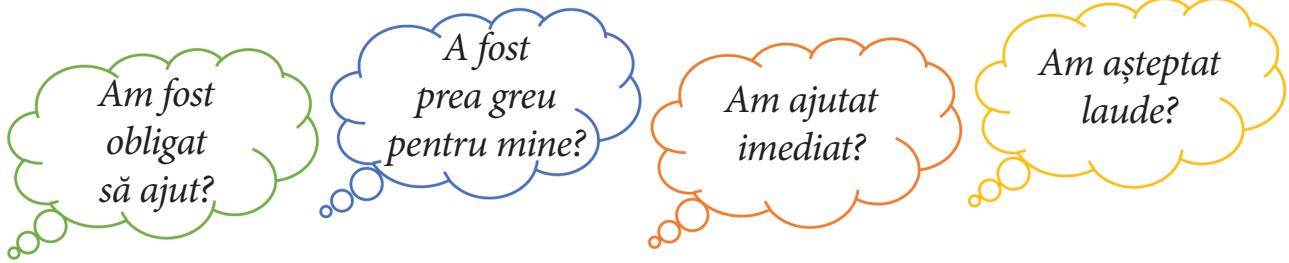
Cei care doresc să urmeze exemplul ... Hristos, îi ... pe ceilalți la nevoie. Ei îi sprijină pe apropiații lor, prin: ..., sfat și fapte bune. Atunci vor simți în suflet ... și pace. Astfel, ei își vor dovedi ... față de Dumnezeu.

2. **Să observăm o icoană!** Domnul Iisus Hristos a fost impresionat de rugăciunea unui comandant militar și l-a ajutat pe slujitorul bolnav al acestuia, vindecându-l. Analizează icoana de mai jos și discută cu profesorul despre minunea întâmplată.

3. Povestește o faptă bună pe care ai făcut-o recent. Apoi gândește-te dacă ai respectat cele învățate despre acordarea ajutorului.

4. Joc: Literele încurcate. Literele din proverbele următoare s-au încurcat. Reordonează-le, încât să obții enunțurile corecte, apoi transcrie-le pe caiet.

a)

PTRIENULE **D**EVAĂȚAR
ET **S**TĂFIUTȘEE **D**E **E**NI**B**.

b)

BNI**E** **C**FAI,
NBIE **S**ĂGETȘI.

5. Joc: Continuă povestirea! Imaginează-ți că ești în locul lui Iulian și vrei să o ajuți pe Marina. Completează povestirea de mai jos, în acest caz.

Iulian a observat în pauză că Marina, colega lui de bancă, este tristă și retrasă. El a întrebat-o în șoaptă dacă a pățit ceva, iar ea a spus...

LUMEA GHICITORILOR

Fac parte din mintea ta,
Pe mulți îi pot ajuta,
Doar că nu mă poți vedea.
Ce sunt?

unq înpuăș

Dacă-mi ceri, îți împrumut,
La nevoie, te ajut
Și mă bucur să te-ascult.
Cine sunt?

lrietnui

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4, desenează și colorează un soare de mari dimensiuni. Pe fiecare rază a soarelui scrie cuvinte de încurajare pentru o persoană care are nevoie de susținere, la alegere. Puteți realiza o expoziție în clasă cu desenele realizate.

Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune. (Tit 2, 7)

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Ce este mai bine?

Trei tineri s-au întâlnit cu preotul din sat, l-au salutat și au vrut să-l impresioneze cu credința lor.

— Eu am învățat pe de rost numeroase texte din Biblie! a spus unul dintre ei. Nu-i așa că am făcut un lucru deosebit?

— Desigur, este foarte bine, a răspuns preotul cu bunătate. Mai trebuie doar să aplici ceea ce ai învățat.

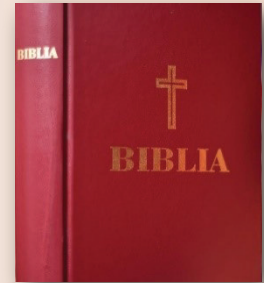
— Părinte, eu mi-am notat într-un carnețel zeci de pagini cu învățături din Sfânta Scriptură! Păstrez carnețelul acela drept un lucru prețios și le recitesc cu drag! a spus cel de-al doilea.

— Foarte bine și în cazul tău, a răspuns părintele. Tot așa, ai grijă să și faci, nu doar să citești și să copiezi învățăturile Domnului.

— Eu nu am memorat și nici nu am scris din Cartea Sfântă, părinte. Dar am găsit într-o carte veche cea mai lungă rugăciune către Dumnezeu și pe aceea o rostesc seara, la culcare. Este bine așa? a întrebat cel de-al treilea.

— Este foarte bine și la tine, a spus părintele cel blând. Poți spune însă și rugăciuni mai scurte și mai dese.

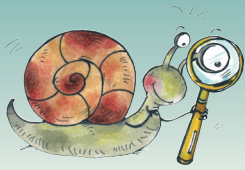
Dumnezeu nu se uită la cât de lungă este rugăciunea ta, ci la inima cu care o spui. Dragilor, cel mai mult vă doresc să învățați ce înseamnă să-ți iubești semenii, ca să vă purtați bine cu toți!

Învățătura de credință este de folos, atunci când o pui în practică, spre binele tău și al celor din jur!

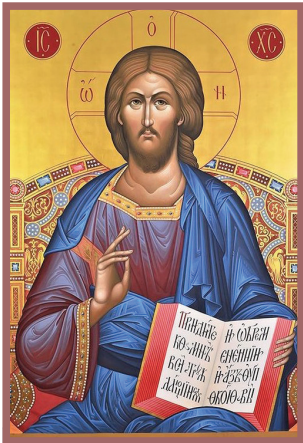
Ce ai învățat din povestire?

RECAPITULARE

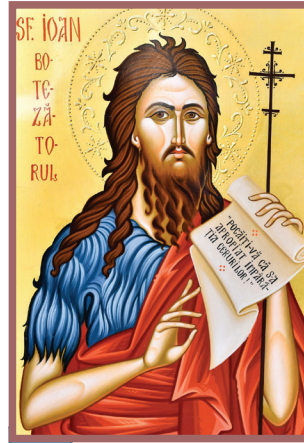
1. Dumnezeu este plin de iubire față de noi. Tot astfel sunt și Maica Domnului, îngerii și sfinții. Asociază fiecărei icoane rugăciunea care i se potrivește, apoi alcătuește alte rugăciuni către persoanele reprezentate. Acestea pot fi de cerere, de mulțumire sau de laudă (de slăvire).

A.

B.

C.

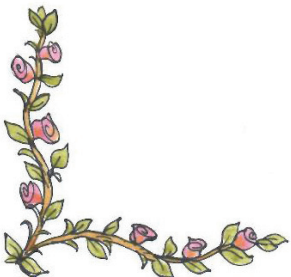
D.

a) Doamne Iisuse Hristoase,
Îți mulțumesc pentru
binecuvântările Tale dăruite
în fiecare zi! Amin.

c) Preasfântă Fecioară Maria,
te laud pentru iubirea
cu care ne vii în ajutor
de fiecare dată! Amin.

b) Sfinte îngere, ocrotește-mă
cu dragostea ta în tot locul și
în tot timpul! Amin.

d) Sfinte Ioane, Botezătorul
Domnului, te rog, ajută-mă
să fiu mai bun și mai
ascultător! Amin.

2. Citește poezia de mai jos, despre recunoștința naturii și a oamenilor față de Dumnezeu. Alege strofa preferată și realizează un desen în legătură cu aceasta.

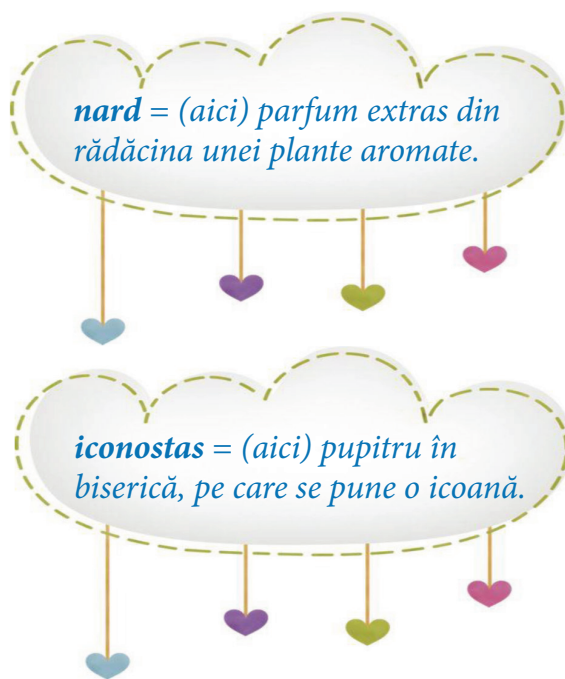
Pentru Tine, Doamne
(autor anonim)

Pentru Tine, Doamne,
Florile-nfloresc,
Pentru Tine, noaptea,
Stele strălucesc!

Pentru Tine, ploaia,
Picură și cântă,
Și-n grădină cerne
Bucurie sfântă!

Pentru Tine, candelă
În altare ard
Tu, la zile sfinte,
Miruiești cu nard

Pe copiii care,
Osteniți de joc,
Pe iconostase
Aduc busuioc.

3. Selectează răspunsul corect la ghicitorile de mai jos, dintre următoarele cuvinte: ofranda, suflet, Sfânta Liturghie, fapta bună, rugăciunea.

a) Este slujba cea mai sfântă,
Când minunea se întâmplă:
Vin și pâine dăruiești,
Ca să te împărtășești.

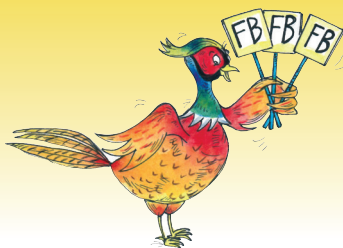
b) Sunt făcută din iubire,
Nu aștept vreo mulțumire,
Nu întârzii, vin pe loc,
Să ajut și eu cum pot!

c) Scară nevăzută,
La ceruri te urcă;
Se îndeplinește
Când Domnul voiește.

d) Unde-ncape Dumnezeu,
Să fie purtat mereu?

e) Sunt adusă la altar,
Pentru Dumnezeu, în dar!

EVALUARE

Test

Punctaj evaluare/ autoevaluare

Ex. 1 – răspunsuri corecte:

- 6 – **FB**
- 4 – **B**
- 2 – **S**

Ex. 2 – propoziții completate corect:

- 3 – **FB**
- 2 – **B**
- 1 – **S**

Ex. 3 – rezolvarea cerinței:

- complet – **FB**
- corect, cu utilizarea parțială a cuvintelor date și/ sau în mai puține rânduri – **B**
- încercare de rezolvare, fără respectarea temei – **S**

1. Răspunde cu adevărat (A) sau fals (F):

- a) Îl pot avea pe Dumnezeu în minte și în suflet, în fiecare zi. **A/F**
- b) Lectura din Biblie mă ajută să mă gândesc la Dumnezeu. **A/F**
- c) Îi mulțumesc Tatălui ceresc, pentru că uneori îmi ascultă rugăciunile. **A/F**
- d) Faptele bune și admirarea naturii mă apropie de Dumnezeu. **A/F**
- e) „Slavă Ție, Doamne” este o rugăciune de mulțumire. **A/F**
- f) Maica Domnului, îngerii și sfinții sunt exemple de iubire. **A/F**

2. Continuă propozițiile de mai jos, pentru a obține enunțuri adevărate:

- a) Rugăciunea de slavă este ... .
- b) Îmi arăt iubirea prin: ... .
- c) Orice dar făcut din suflet este ... .

3. Realizează o povestire de 5-7 rânduri, cu ajutorul imaginilor de mai jos, având titlul *La biserică*. Utilizează în cuprinsul ei cuvintele: *prescură, anafură și bucurie*.

Domeniul II

DUMNEZEU SE FACE CUNOSCUȚ OMULUI

PREDICA DE PE MUNTE

Unitatea de învățare:

Dumnezeu este Tatăl nostru iubitor

1. Dumnezeu ne iubește pe toți
2. Dumnezeu ne ajută să Îl cunoaștem și să Îl iubim
3. Iisus Hristos S-a făcut om, din iubire
4. Minunile arată iubirea lui Dumnezeu față de om
5. Maica Domnului, îngerii și sfinții săvârșesc minuni
6. Lectură suplimentară
7. *Recapitulare*
8. *Evaluare*

DUMNEZEU NE IUBEȘTE PE TOȚI

Lecția 1

*Un strop de iubire este cât
un ocean de dreptate. (proverb)*

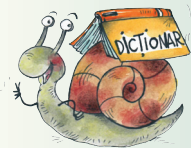

Dumnezeu este Creatorul tuturor făpturilor. El a alcătuit întregul univers și apoi l-a făcut pe om. Toți oamenii sunt creați după chipul lui Dumnezeu. Cu toții suntem fiii și fiicele Lui, iar El este un Părinte iubitor ce ne poartă de grijă și ne ajută în toate zilele vieții noastre.

Credincioșii Îl cinstesc pe Dumnezeu pentru iubirea și bunătatea oferite. Ne arătăm iubirea față de Tatăl ceresc, atunci când săvârșim fapte bune și conviețuim în înțelegere cu semenii noștri. De fiecare dată când oamenii simt nevoia să se apropie de Dumnezeu, vorbesc cu El prin rugăciune. Deși Dumnezeu este nevăzut, El este tot timpul aproape de noi. El ascultă rugăciunile tuturor oamenilor, în orice limbă ar fi rostite, pentru că El este atotștiutor.

Să Îi mulțumim și noi lui Dumnezeu pentru iubirea și bunătatea Sa!

VOCABULAR

- atotștiutor* = care le știe pe toate;
- a conviețui* = a trăi împreună cu cineva, în același loc;
- univers* = lumea în totalitatea ei, cu tot ceea ce există.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ❁ Cum l-a creat Dumnezeu pe om?
- ❁ În ce mod ne putem arăta iubirea față de Dumnezeu?
- ❁ Cum se poate apropia omul de Dumnezeu?
- ❁ În ce situație ai simțit iubirea lui Dumnezeu?

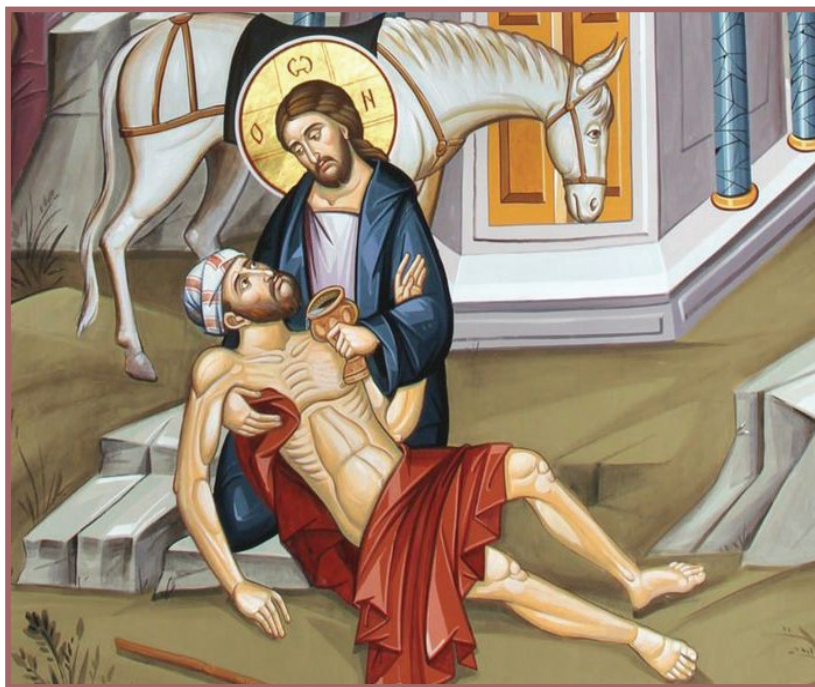

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Stabilește dacă următoarele enunțuri sunt adevărate sau false. Formulează-le pe cele false, astfel încât să devină adevărate:

- a) Dumnezeu l-a creat pe om după chipul Său. **A/F**
- b) Dumnezeu ascultă doar rugăciunile oamenilor aleși. **A/F**
- c) Toți suntem ca niște frați și surori, fiind creați de Tatăl ceresc. **A/F**
- d) Dumnezeu își arată iubirea doar față de creștini. **A/F**
- e) Când dorim să ne apropiem de Dumnezeu, ne rugăm mai mult. **A/F**
- f) Dumnezeu cunoaște toate limbile pământului. **A/F**

2. **Să observăm o icoană!** Icoana de mai jos îl prezintă pe Samarineanul milostiv. Acesta este Însuși Domnul Iisus Hristos. El îi ajută pe toți oamenii, indiferent de religie sau stare socială, pentru că toți sunt fiii lui Dumnezeu. Analizează icoana și discută cu profesorul despre iubirea milostivă a lui Dumnezeu pentru noi.

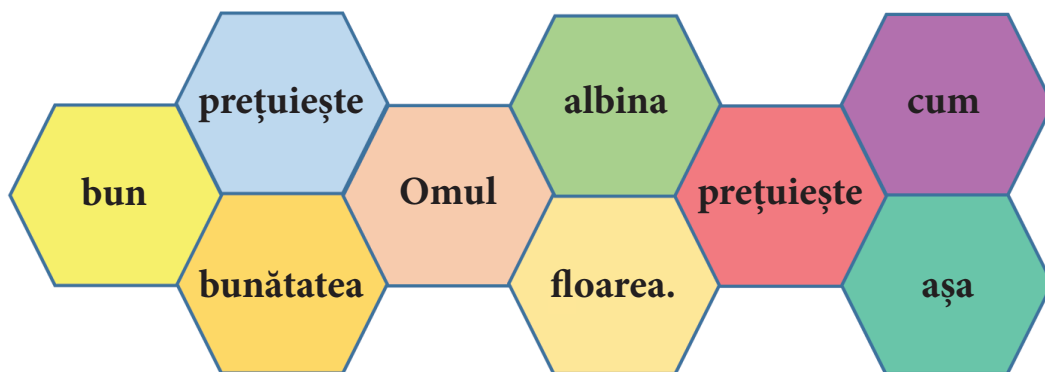
3. Lecturează următorul text și discută despre ajutorul și iubirea lui Dumnezeu:

Ciprian s-a jucat câteva ore pe calculator, în loc să-și facă temele și să-și ordoneze lucrurile din cameră, cum îl rugase mama. Simțind că a pierdut timpul, i-a părut rău. Atunci și-a adus aminte că la ora de Religie a învățat despre faptul că Dumnezeu ne ajută, dacă Îl rugăm.

El l-a rugat pe Dumnezeu să îi dea putere și înțelepciune, să își îndeplinească sarcinile. Apoi și-a organizat timpul și a reușit să termine temele, să facă ordine și i-a mai rămas un răgaz să citească din cartea preferată. El l-a mulțumit lui Dumnezeu pentru iubirea arătată, iar părinții săi au fost foarte bucuroși că el este un copil ascultător și harnic.

4. Joc: Refă proverbul! Ordonează cuvintele și explică proverbul obținut.

LUMEA GHICITORILOR

Este-al nostru Creator,
Tatăl bun și iubitor,
Împăratul tuturor.
Cine este?

Dumnezeu

Chip al Domnului eu sunt
Și viețuiesc pe pământ,
Să m-asemăn Celui Sfânt.
Cine sunt?

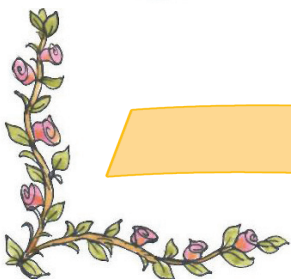
omul

PORTOFOLIU

Scrive pe o foaie A4 o rugăciune de 4-5 rânduri către Dumnezeu, în care să îi mulțumești pentru iubirea Sa față de toți oamenii. Folosește în alcătuirea rugăciunii următoarele cuvinte: *Părinte, mulțumesc, iubire, bunătate, Amin*. Poți adăuga și un desen sugestiv.

Dumnezeu este iubire. (I Ioan 4, 8)

DUMNEZEU NE AJUTĂ SĂ ÎL CUNOAȘTEM ȘI SĂ ÎL IUBIM

Lecția 2

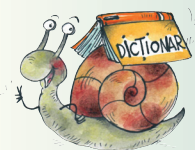
Cine cunoaște știe să prețuiască. (proverb)

De când i-a creat pe oameni, Dumnezeu a fost alături de ei, la bine și la greu. În vechime, El a transmis cuvintele Sale înțelepte, prin oameni aleși. Ele s-au păstrat în Biblie, ca o dovadă a iubirii Tatălui ceresc.

La timpul potrivit, Dumnezeu L-a trimis în lume pe Fiul Său, Iisus Hristos, Care S-a născut din Fecioara Maria în peștera din Betleem. Bucuria venirii Mântuitorului Hristos i-a cuprins pe toți cei credincioși, care au simțit prezența lui Dumnezeu. Prin rugăciune și prin participare la slujbele Bisericii, toți oamenii pot simți apropierea de Dumnezeu, în orice perioadă de timp. El Însuși ne-a sădit în suflet o sămânță de mare preț: dorința de a-L cunoaște și de a-L iubi. Când citim din Biblie și când împlinim cuvintele sfinte, noi răspundem iubirii Sale.

Dumnezeu este permanent alături de noi, să ne ofere dragostea Sa de Părinte!

VOCABULAR

- **dovadă** = fapt sau lucru care arată ceva, probă;
- **Mântuitor** = Salvator;
- **a sădi** = (aici) a planta, a semăna în suflet.

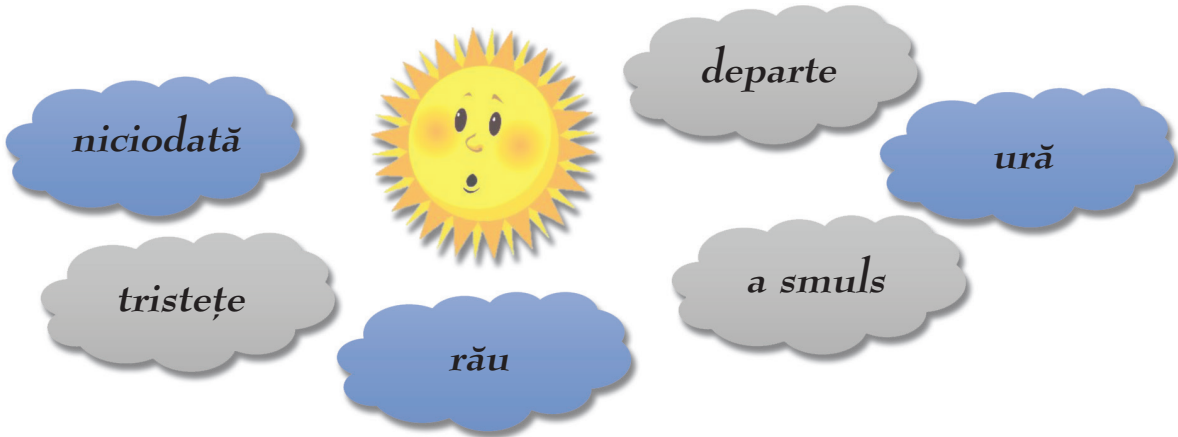
GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Când este Dumnezeu alături de noi? De ce?
- 🌸 Pe Cine a trimis în lume Tatăl ceresc?
- 🌸 Ce ne-a sădit Dumnezeu în suflet?
- 🌸 Cum poți simți apropierea de Dumnezeu?

EXERCIȚII ȘI JOCURI

- 1.** Caută în textul lecției opusul fiecărui cuvânt de pe norișori. Așa vei ajuta soarele să strălucească, iar norișorii se vor îndepărta. Notează cuvintele găsite.

- 2.** Cuvintele din următoarele propoziții s-au amestecat. Ordonează-le pentru a obține enunțuri corecte.

a) permanent, este, oameni, Dumnezeu, de, alături.
b) Hristos, Fecioara Maria, din, peștera, L-a născut, pe, Betleem, în.
c) Hristos, nostru, Iisus, este, Domnul, Mântuitorul.
d) cuvântul, Biblia, lui, cuprinde, Dumnezeu.
e) dorința, Dumnezeu, a-L cunoaște, ne-a dăruit, de, și, a-L iubi, de.

- 3. Joc: De ce?** Găsește răspunsuri potrivite la întrebare, după model:

De ce a venit Fiul
lui Dumnezeu
pe pământ?

...pentru a fi Mântuitorul lumii.

...

...

4. Adaugă cuvintele care lipsesc din poezia de mai jos, ca să potrivești rima. Apoi organizează un concurs de recitat.

Peștera s-a luminat
Ca un strălucit ...,
Când pe Pruncul cel vestit
Jos, pe paie, L-a ... .

Măicuță Sfântă, Marie,
Ești izvor de ... ,
Căci pe Domnul L-ai născut
Și în brațe L-ai ... !

ținut

palat

bucurie

primit

5. **Joc: Drumul spre Dumnezeu.** Gândește-te la câteva fapte bune pe care ai putea să le faci, pentru a te apropia mai mult de Dumnezeu și a simți prezența Sa iubitoare în suflet. Numește-le și realizează un desen pe caiet, cu una dintre ele.

Exemplu: Să citesc o rugăciune pentru familie.

LUMEA GHICITORILOR

Sunt un loc mai friguros,
Unde S-a născut Hristos,
Să ne fie de folos.
Ce sunt?
peștera din Betlem

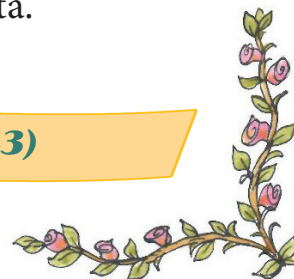
Am venit să fiu cu voi,
Să vă sprijin în nevoi,
Să vă fiu Mântuitor.
Cine sunt?
Domnul Hristos

PORTOFOLIU

Transcrie pe o foaie A4 poezia de la exercițiul 4, din lecție. Dă-i un titlu potrivit. Realizează pe aceeași fișă un desen în legătură cu versurile poeziei, pe care îl poți colora în tehnica dorită.

Eu am venit în numele Tatălui Meu. (Ioan 5, 43)

IISUS HRISTOS S-A FĂCUT OM, DIN IUBIRE

Lecția 3

*Unde e dragoste, e și
Dumnezeu la mijloc. (proverb)*

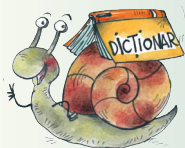
Primii oameni, Adam și Eva, s-au îndepărtat de Dumnezeu, din cauza neascultării. Domnul Iisus Hristos S-a făcut om din iubire, pentru a ne împăca din nou cu Tatăl ceresc, prin ascultarea Sa deplină.

De mic, El S-a dovedit blând, bun, iubitor și i-a uimit pe toți prin înțelepciunea Sa. Crescând, Domnul Hristos i-a învățat pe oameni care este viața adevărată: cea plină de iubire față de Dumnezeu și de semenii. Aceasta este cea mai importantă învățătură a Sa. Mântuitorul a săvârșit multe minuni, arătându-Și puterea și mila.

Însă cei necredincioși nu L-au ascultat, ci L-au răstignit pe cruce, fără să fie vinovat. A treia zi, Domnul a înviat, iar la 40 de zile S-a înălțat la ceruri, la Tatăl Său. El își revarsă în continuare iubirea dumnezeiască, prin darul Duhului Sfânt.

Mântuitorul ne cheamă să-L urmăm, prin iubire, iertare și ascultare!

VOCABULAR

- neascultare** = încălcarea a unei porunci, nesupunere, indisciplină;
- răstignire** = pironire pe cruce; obicei din vechime, prin care erau pedepsiți cei acuzați de fapte grave.

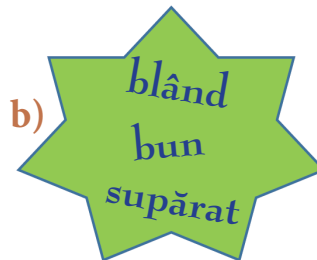
GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ❁ Din ce motiv s-au îndepărtat primii oameni de Dumnezeu?
- ❁ Ce însușiri a dovedit Fiul lui Dumnezeu, ca om?
- ❁ Care este cea mai importantă învățătură a Sa?
- ❁ Care sunt cele mai importante evenimente din viața lui Iisus?
- ❁ Ce te-a impresionat cel mai mult din viața Mântuitorului?

EXERCII ȘI JOCURI

1. În fiecare steluță s-a strecurat câte un intrus. Care este acesta? De ce nu se potrivește cu celelalte cuvinte?

2. **Să observăm o icoană!** Minunea Învierii Domnului i-a uimit pe oameni și pe îngeri. Este cea mai mare minune din toate timpurile. Prin ea, Mântuitorul a arătat că El este Viața. Discută cu profesorul despre icoana Învierii.

3. Pornind de la textul de mai jos, elaborează în scris un text de 3-4 rânduri, cu titlul *Mântuitorul lumii*, în care să utilizezi cuvintele: *minuni, milă, iubire, cruce, înviere*.

Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu, și mai mari decât acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. Și orice veți cere întru numele Meu, aceea voi face. (Ioan 14, 12-13)

4. **Cântec religios.** Audiază și învață, cu ajutorul profesorului, cântarea religioasă *Am văzut lumina cea adevărată*. Aceasta este închinată Sfintei Treimi: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Am văzut lumina cea adevărată, am primit Duhul cel ceresc, am aflat credința cea adevărată, nedespărțitei Sfintei Treimi închinându-ne. Că aceasta ne-a mântuit pe noi!

LUMEA GHICITORILOR

*Pe mine L-au pironit,
Pe Fiul Cel mult iubit,
Nicio vină I-au găsit.
Ce sunt?
crucea*

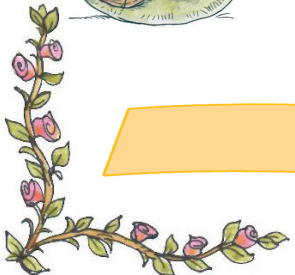
*L-am trimis pe Fiul Meu,
Să-Și arate chipul Său,
De om și de Dumnezeu.
Cine sunt?
Tatăl ceresc*

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4, alcătuieste un rebus religios, încât pe verticala A-B să obții cuvântul „minune”. Pe orizontală, folosește cuvinte întâlnite în lecție.

Eu sunt învierea și viața. (Ioan 11, 25)

MINUNILE ARATĂ IUBIREA LUI DUMNEZEU FAȚĂ DE OM

Lecția 4

Dumnezeu dă poveri, dar și umeri. (proverb)

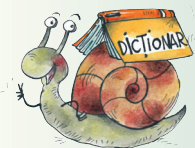

Mântuitorul Hristos a însoțit învățăturile Sale de fapte extraordinare, pe care nimeni nu le mai făcuse până la El. Acestea sunt minunile, iar prin ele Domnul Iisus a dovedit că este cu adevărat Fiul lui Dumnezeu.

Minunile sunt fapte mai presus de înțelegerea și de puterea omului. Acestea sunt săvârșite de Dumnezeu și de oameni aleși, în momente hotărâte de El. Prin ele, Domnul Își arată puterea și îi îndreaptă pe oameni pe calea mântuirii.

Mântuitorul a săvârșit minuni asupra oamenilor, asupra naturii înconjurătoare și asupra propriei Persoane. Spre exemplu: a vindecat bolnavi, a înviat oameni, a potolit furtuna pe mare, a mers pe apă, a înmulțit pâinile și peștii, iar cea mai mare minune a fost Învierea Sa.

Minunile sunt dovada iubirii Sale nemărginite față de oameni!

VOCABULAR

- extraordinar* = neobișnuit, deosebit, nemaipomenit;
- nemărginit* = fără margini, necuprins, foarte mare;
- a potoli* = a liniști, a domoli, a calma.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Ce sunt minunile?
- 🌸 Cine poate săvârși minuni?
- 🌸 Ce dovedesc minunile?
- 🌸 Cum se pot împărți minunile Mântuitorului?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Realizează corespondența între fiecare minune săvârșită de Domnul Iisus Hristos și felul acesteia:

<i>Potolirea furtunii</i>	<i>minune asupra propriei Persoane</i>
<i>Vindecarea bolnavilor</i>	<i>minune asupra oamenilor</i>
<i>Învierea morților</i>	<i>minune asupra naturii</i>
<i>Învierea Sa</i>	
<i>Mersul pe apă</i>	

2. **Să observăm o icoană!** Domnul Iisus a vindecat mulți oameni bolnavi. Odată au venit la El doi oameni orbi, care L-au rugat să îi vindece. Mântuitorul Hristos S-a atins de ochii lor și îndată au văzut. Observă icoana și discută cu profesorul despre această minune.

3. Următorul text biblic relatează una dintre minunile săvârșite de Domnul Iisus Hristos. Citește textul și rezolvă cerințele:

Intrând El [Iisus] în corabie, ucenicii Lui L-au urmat. Și, iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încât corabia se acoperea de valuri; iar El dormea. Și venind ucenicii la El, L-au deșteptat zicând: Doamne, mântuiește-ne, că pierim.

Iisus le-a zis: De ce vă este frică, puțin credincioșilor? S-a sculat atunci, a certat vânturile și marea și s-a făcut liniște deplină. Iar oamenii s-au mirat, zicând: Cine este Acesta, că și vânturile și marea ascultă de El?

(Matei 8, 23-27)

- ❖ Despre ce minune este vorba?
- ❖ Care este răspunsul la întrebarea de la finalul textului biblic?

4. Joc: Reconstituie propozițiile. În următoarele propoziții cuvintele s-au amestecat. Aranjează cuvintele astfel încât să refaci enunțurile.

- a) Dumnezeu, lui, dovada, sunt, iubirii, Minunile.
- b) mulți, Domnul, oameni, vindecat, Iisus, a.
- c) înțelegerea, mai, omului, presus, sunt, de, Minunile.

LUMEA GHICITORILOR

Sunt făcută cu iubire
Și primită cu uimire,
A Domnului miluire.
Ce sunt?

minunea

El degrab-a vindecat
Pe cei Care L-au rugat,
În veci fie lăudat!
Cine este?

Domnul Iisus

PORTOFOLIU

Realizează un desen sugestiv, pe o foaie A4, pe baza textului biblic de la exercițiul 3. Colorează-l și scrie ca titlu al desenului: *Minunea potolirii furtunii pe mare.*

Tu ești Dumnezeu, Care faci minuni! (Psalmul 76, 13)

MAICA DOMNULUI, ÎNGERII ȘI SFINȚII SĂVÂRȘESC MINUNI

Lecția 5

*Cine Îl iubește pe Dumnezeu,
îi iubește și pe oameni! (proverb)*

Pe lângă rugăciunile noastre personale către Dumnezeu, cerem și ajutorul Maicii Domnului, al îngerilor și al sfinților. Aceștia se roagă pentru noi lui Dumnezeu, când le solicităm sprijinul. Ne putem ruga lor direct sau prin intermediul icoanelor sfințite.

De multe ori, răspunsul la rugăciunile noastre se arată prin minunile lor, săvârșite cu puterea lui Dumnezeu. Maica Domnului, îngerii și sfinții ocrotesc familia, îi ajută pe elevi, pe bolnavi, pe cei care călătoresc etc. Spre exemplu, multe minuni se întâmplă în urma rugăciunilor la icoanele Maicii Domnului; un înger i-a salvat din temniță pe Sfinții Apostoli, deschizându-le ușile, iar Sfântul Apostol Petru îi vindeca pe cei bolnavi doar cu umbra lui, când trecea pe lângă ei.

Să fim recunoscători pentru tot ajutorul oferit de persoanele sfinte!

VOCABULAR

- prin intermediul* = prin mijlocirea, cu ajutorul cuiva;
- temniță* = închisoare.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ✿ Căror persoane sfinte ne rugăm pentru ajutor?
- ✿ Cum răspund sfinții la rugăciunile noastre?
- ✿ Cum îi vindeca Sfântul Apostol Petru pe cei bolnavi?
- ✿ Ce alte minuni ale sfinților cunoști?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Completează spațiile libere cu termenii corespunzători din casete:

Pentru a primi ... , ne rugăm atât lui Dumnezeu, cât și sfinților Săi. Maica Domnului, ... și sfinții ne ocrotesc și, prin mijlocirea lor, rugăciunile noastre se împlinesc. Uneori răspunsul la ... noastră vine sub forma unei ... . Se cuvine să le mulțumim persoanelor ... pentru ajutorul pe care ni-l oferă ... .

rugăciunea

îngerii

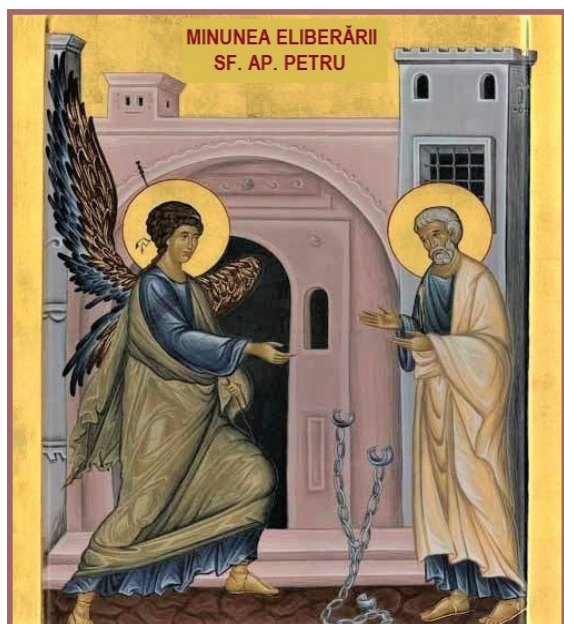
minuni

sfinte

neîncetat

ajutor

2. Să observăm o icoană! Sfântul Apostol Petru a fost închis pe nedrept, doar pentru credința sa. De aceea, Dumnezeu a trimis un înger care a făcut o minune: a desfăcut lanțurile și l-a scos pe Sfântul Petru din temniță. Analizează icoana și discută despre această minune.

3. Studiu de caz. Citește cu atenție textul de mai jos și discută despre valoarea rugăciunii care însoțește efortul susținut. În ce crezi că a constat ajutorul Sfintei Parascheva? Tu pentru ce ai vrea să te rogi acestei sfinte?

Alex se preocupă pentru fratele său, care va avea un examen important. Deși acesta a învățat, este îngrijorat și are multe emoții.

Atunci Alex s-a rugat cu tărie pentru reușita fratelui, înaintea icoanei Sfintei Parascheva pe care o aveau acasă. El știa că sfânta îi ajută pe elevii care studiază pentru examene. Fratele lui a susținut examenul, s-a concentrat foarte bine și a obținut un rezultat excelent.

4. Lecturează enunțurile despre minunile sfinților și alcătuiește câte o rugăciune scurtă către aceștia:

- a) Sfântul Nicolae a potolit furtuna, asemenea Mântuitorului.
- b) Sfântul Spiridon a înviat un om, cu puterea lui Dumnezeu.
- c) Sfântul Pantelimon a vindecat mulți bolnavi, prin rugăciune.

LUMEA GHICITORILOR

*Este Maica noastră sfântă,
Rugăciunea ne-o ascultă
Și tot timpul ne ajută!
Cine este?
Maica Domnului!*

*Ei din cer ne ocrotesc,
Rugăciunea ne-o primesc,
La Dumnezeu mijlocesc!
Cine sunt?
Ingerii și sfinții!*

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4 alcătuiește un text de 4-5 rânduri despre minunile sfinților la care te rogi mai des. Poți adăuga și o rugăciune către acești sfinți.

Prin mâinile apostolilor se făceau semne și minuni. (Fapte 5, 12)

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Legenda steluței

Se spune că, la începutul lumii, Dumnezeu se plimba prin rai, bucuros de cele create. Toate erau minunate, în bună înțelegere. Florile erau parfumate, animalele se împăcau unele cu altele, iar primii oameni, Adam și Eva, erau fericiți.

Când s-a lăsat seara, Dumnezeu a văzut cum stelele de pe cer se jucau de-a v-ați ascunselea. Ele se ascundeau prin frunzișul copacilor, ca niște copii veseli și gălăgioși. Numai o steluță mică stătea sus pe cer, lângă lună.

— Dar tu de ce nu te joci cu surorile tale? a întrebat-o Domnul, blând.

— Ea e tare sfioasă, Doamne, a răspuns luna. Nu vrea să Te supere cu ceva. De aceea stă aici, cuminte, lângă mine. În plus, ea zice că a avut un vis frumos: cum a crescut mai mare și cum s-a făcut o stea strălucitoare, care arăta ceva anume prin razele ei...

Dumnezeu se gândi puțin, apoi spuse:

— Da, visul ei se va împlini. Pentru cumințenia ei, va fi aleasă ca, peste ani, să arate drumul către peștera unde Se va naște Iisus Hristos, Fiul Meu. Ea va străluci pe cer mai tare decât toate stelele.

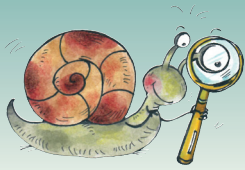
Trecură de atunci sute de ani. Dumnezeu nu Și-a uitat promisiunea. Într-o zi, steluța cea sfioasă începu să strălucească foarte tare și arătă cu razele ei peștera din Betleem, locul Nașterii Domnului. Acolo au venit cei trei magi de la Răsărit, să se închine Fiului lui Dumnezeu.

(repovestire după „Floarea Reginei”, de Nestor Urechia)

Se mai spune că acea stea, după ce i-a condus pe magi, s-a desfăcut în mii de steluțe. Ele au căzut în munții României și așa a apărut floarea de colț.

**Ce ai învățat
din
povestire?**

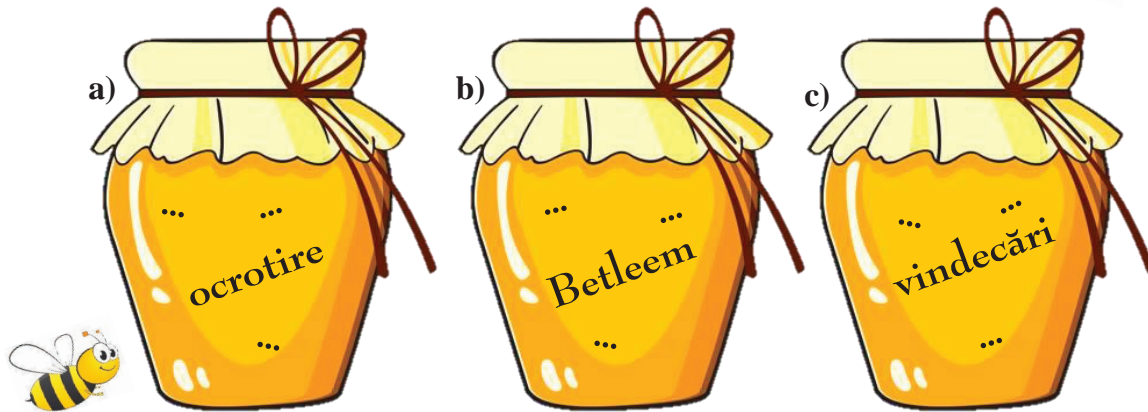

RECAPITULARE

1. Cuvintele pot fi dulci ca mierea. Desenează pe caiet trei borcane de miere. Pe fiecare borcan desenat, notează câte trei cuvinte potrivite următoarelor teme, după model:

- Părintele ceresc ne iubește;
- Dumnezeu L-a trimis pe Fiul Său în lume;
- Minunile lui Dumnezeu, ale Maicii Domnului, îngerilor și sfinților.

2. Selectează varianta corectă de răspuns dintre cele trei date, potrivit modelului:
a) – în fiecare zi.

a) Dumnezeu ne ocrotește:

- † în fiecare zi;
- † din când în când;
- † în zile de sărbătoare.

b) Dumnezeu îi iubește:

- † pe oamenii buni;
- † pe toți oamenii;
- † pe oamenii credincioși.

c) Dumnezeu a trimis în lume:

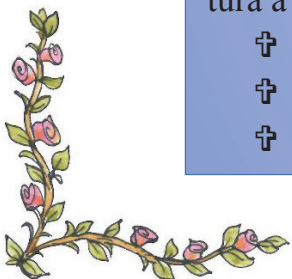
- † un sfânt;
- † un înger;
- † pe Fiul Său.

d) Cea mai importantă învățătură a lui Iisus este despre:

- † iubire;
- † datorie;
- † dreptate.

e) Minunea este:

- † un fapt obișnuit;
- † o întâmplare;
- † un fapt extraordinar.

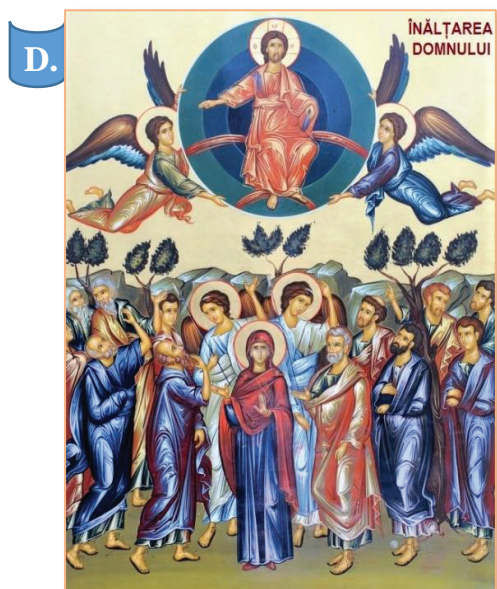
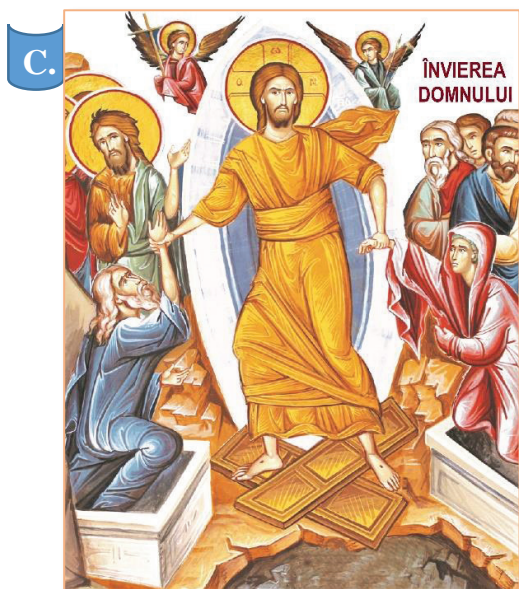
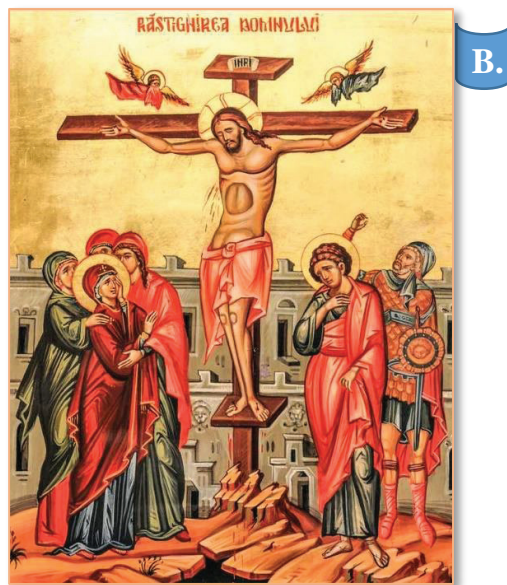
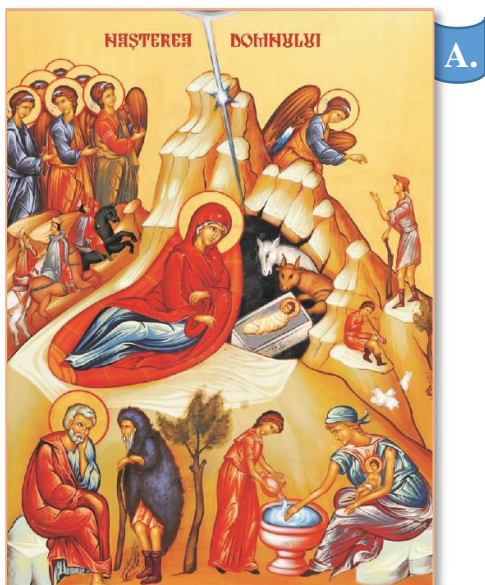
f) Cea mai mare minune săvârșită de Mântuitorul este:

- ✚ mersul pe apă;
- ✚ Învierea Sa;
- ✚ vindecarea bolnavilor.

g) Maica Domnului, îngerii și sfinții ne ajută prin:

- ✚ rugăciuni și minuni;
- ✚ muștrări și pedepse;
- ✚ minuni și povestiri.

3. Joc: Recunoaște evenimentul! Analizează icoanele următoare și recunoaște evenimentele din viața Mântuitorului Iisus Hristos. Discută despre fiecare icoană, răspunzând la întrebările: *Cine? Când? Unde? De ce?*

EVALUARE

Proiect educațional

*O serbare
e un prilej
de bucurie,
de întâlnire,
de manifestare
artistică,
de descoperire
a talentelor!*

Serbarea noastră de Crăciun

Organizați împreună o serbare de Crăciun, în cinstea sărbătorii Nașterii Domnului. În acest scop, parcurgeți următoarele etape:

- a) colaborați cu învățătorul clasei, cu profesorul de Religie, cu preotul bisericii din apropierea școlii, cu părinții ș.a.;
- b) stabiliți data serbării și locul desfășurării (sala de clasă/sala de festivități ș.a.);
- c) selectați conținutul serbării (poezii, colinde, scenetă religioasă etc.);
- d) distribuiți textele pe roluri și stabiliți un program de repetiții pentru colinde;
- e) realizați o repetiție generală a serbării;
- f) pregătiți costumația necesară și decorul sălii în care va avea loc serbarea (sugestie: puteți realiza o serbare în costume populare);
- g) invitați din timp pe cei care doriți să participe și... bucurați-vă de acest moment festiv!

Indicație: Obiectivele urmărite în proiect, în legătură cu elevii, sunt:

- 👍 să coopereze eficient și creativ în vederea organizării și realizării unei serbări școlare pe o temă religioasă;
- 👍 să se implice în selecția conținutului serbării și în modul prezentării acesteia;
- 👍 să realizeze proiectul la nivel optim, pentru a avea satisfacția reușitei!

Domeniul III

VIAȚA CREȘTINULUI ÎMPREUNĂ CU SEMENII

Unitatea de învățare:

Oamenii își arată iubirea unii față de alții

1. Oferirea de sfaturi și învățături
2. Recunoștința față de cei care ne fac bine
3. Iertarea celor care ne fac rău
4. Ajutorul dat celor bolnavi
5. Ajutorul dat celor singuri
6. Lectură suplimentară
7. Recapitulare
8. Evaluare

OFERIREA DE SFATURI ȘI ÎNVĂȚĂTURI

Lecția 1

*Sfatul unui bătrân e ca
pâinea caldă. (proverb)*

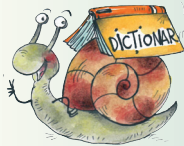

Deseori se întâmplă să avem nevoie de îndrumare, când ne aflăm într-o dificultate. Atunci sfatul celor apropiați este o mare mângâiere. El ne luminează calea vieții și ne ajută să nu greșim.

Copiii se bucură în primul rând de învățatura iubitoare a părinților, de povața înțeleaptă a bunicilor, de sprijinul profesorilor și al preoților. Dar și copiii pot oferi sfaturi, în special celor mai mici, colegilor și prietenilor. Dumnezeu Însuși Se preocupă să-i îndrume pe oameni pe calea adevărului. Fiul lui Dumnezeu, Domnul Iisus Hristos, ne-a învățat cum să ne purtăm în viață, astfel încât să fim fericiți. Cuvintele Sale, păstrate în Sfânta Scriptură, ating și astăzi sufletele oamenilor, îndemnând la bunătate, iertare, înțelepciune și dragoste creștină.

Să ascultăm cu atenție și cu bucurie sfaturile bune care ni se oferă!

VOCABULAR

- dificultate* = greutate, piedică, obstacol;
- povață* = îndrumare, sfat, îndemn, povățuire;
- a se preocupa* = (aici) a se interesa în mod deosebit.

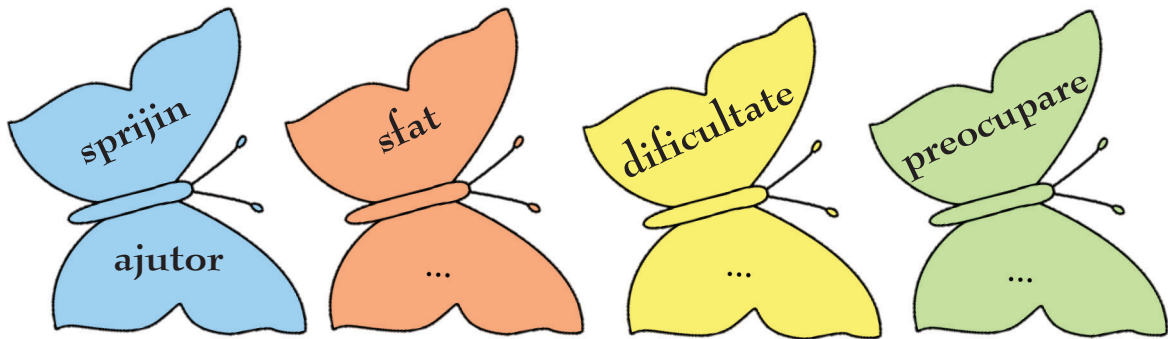
GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 De ce avem nevoie de sfaturi și învățături?
- 🌸 De la cine putem primi îndrumare în viață?
- 🌸 Cui putem oferi sfaturi?
- 🌸 Ce ne învață Domnul nostru Iisus Hristos?

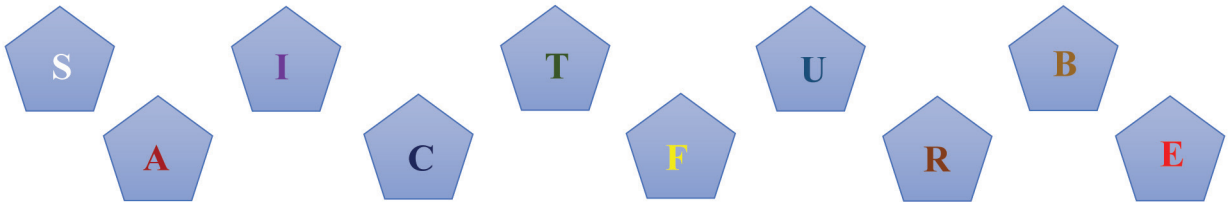

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Desenează pe caiet cei trei fluturași care au un singur cuvânt scris pe aripă. Copiază cuvintele, iar pe cealaltă aripă notează câte un termen cu înțeles asemănător, potrivit modelului de pe fluturașul albastru:

2. Joc: Literele colorate. Combină literele de mai jos și găsește minimum trei cuvinte care au legătură cu lecția studiată. Apoi alcătuieste oral enunțuri cu fiecare dintre acestea. *Indicație: Poți utiliza aceeași literă de mai multe ori.*

3. Precizează care este cel mai prețios sfat pe care l-ai primit până acum de la cineva. Cine ți l-a oferit? În ce împrejurare? Cum te-a ajutat? Notează acest sfat pe caiet, într-o casetă colorată.

Sfatul cel mai prețios: ...

4. Lecturează textul biblic și discută despre: a) ascultarea de sfatul părinților; b) asemănarea dintre îndemnul spre bine și lumina unei lumânări într-un sfeșnic.

Păzește, fiule, povața tatălui tău și nu lepădă îndemnul maicii tale. (...) Că povața este un sfeșnic bun și legea o lumină, iar îndemnurile care dau învățătură sunt calea vieții.
(Pilde 6, 20, 23)

5. **Joc: Floarea sfaturilor.** Grupați-vă în echipe formate din câte cinci elevi. Decupați fiecare câte o petală de floare (din hârtie colorată sau albă) și notați pe aceasta un sfat scurt, adresat unui coleg din echipă. Lipiți la mijloc sau capsăți cele cinci petale, încât să alcătuiți floarea sfaturilor echipei. Citiți sfaturile scrise și încercați să le urmați pe cele potrivite.

6. **Joc de rol.** Imaginează-ți că fiecare dintre persoanele de mai jos îți cere un sfat, ca să rezolve situația prezentată. Ce le-ai spune, încât să le vii în ajutor?

- a) Colegul tău de bancă se enervează mult prea ușor.
- b) Verișorul tău nu se descurcă la studiul limbilor străine.
- c) Prietenul tău a lipsit o săptămână de la școală și a rămas în urmă cu lecțiile.
- d) Băiatul care îți este vecin este trist, pentru că nu are un animal de companie.

LUMEA GHICITORILOR

Sunt o carte din vechime,
Scrisă pentru omenire,
Despre-a Domnului iubire!
Ce sunt?

Biblia

Cu iubire te învață,
Totdeauna dau povață,
Îți sunt alături în viață!
Cine sunt?

Părinții

PORTOFOLIU

Pornind de la exercițiul 4, desenează și colorează un sfeșnic, pe o foaie A4. Acesta poate avea unul, trei, cinci sau șapte brațe.

Cel cu inimă înțeleaptă primește sfaturile. (Pilde 10, 8)

RECUNOȘTIȚA FAȚĂ DE CEI CARE NE FAC BINE

Lecția 2

Recunoștința, datoria cea mai mare. (proverb)

Toate cele din jurul nostru sunt daruri pe care Dumnezeu ni le oferă din iubire. Recunoștința este aprecierea binelui pe care ni l-a făcut cineva. Ea ne ajută să ne amintim cu dragoste și cu mulțumire de binefăcătorii noștri.

În Biblie găsim multe exemple de persoane care și-au arătat recunoștința față de Dumnezeu, Binefăcătorul tuturor. Astfel, în vechime, oameni dreți precum Abel, Moise, Ilie aduceau Domnului jertfe și rugăciuni de mulțumire. În vremea Mântuitorului, mulți oameni Îi erau recunoscători pentru învățăturile și vindecările primite. Creștinii Îi aduc mulțumire lui Dumnezeu prin rugăciune personală și la slujba Sfintei Liturghii. Copiii le sunt mulțumitori părinților pentru toată grija lor, iar profesorilor, pentru îndrumare și învățătură.

Să fim și noi recunoscători pentru toate binefacerile primite!

VOCABULAR

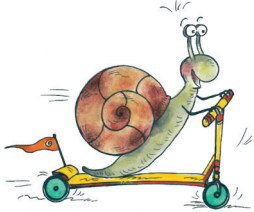
- **binefăcător** = care face bine altora, care oferă ajutorul cu mărinimie;
- **jertfă** = dar adus lui Dumnezeu în semn de mulțumire.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Ce este recunoștința?
- 🌸 Cum își arătau oamenii din vechime mulțumirea față de Dumnezeu?
- 🌸 Pentru ce Îi erau oamenii recunoscători Domnului Iisus?
- 🌸 Cum Îi mulțumesc creștinii lui Dumnezeu?

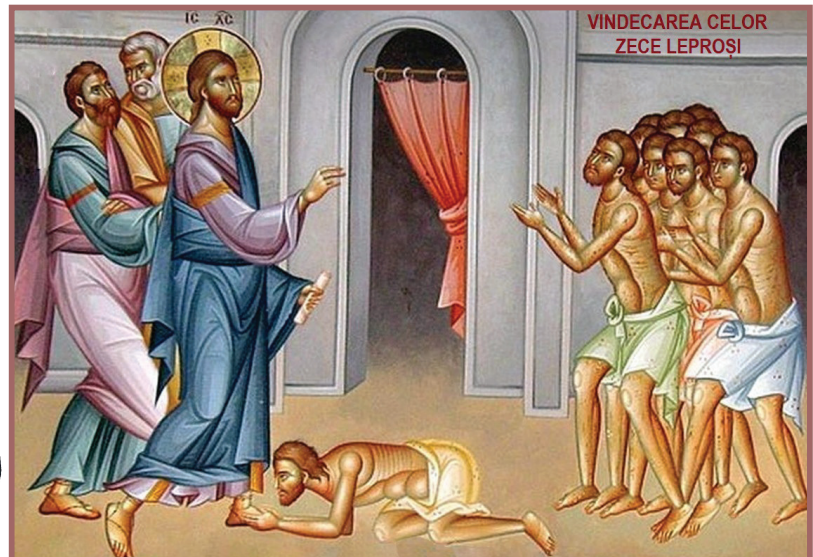
EXERCITII ȘI JOCURI

1. Completează propozițiile, după model, astfel încât să obții formulări corecte:

Recunoștința ne ajută să fim mulțumitori față de binefăcătorii noștri.

- a) Recunoștința ne ajută să ... .
- b) Binefăcătorul nostru, Dumnezeu, ne oferă ... .
- c) Biblia ne oferă exemple de ... .
- d) Oamenii dreți din vechime aduceau lui Dumnezeu ... .
- e) Pentru cuvintele înțelepte și minunile Domnului Iisus, oamenii ... .
- f) Creștinii Îi mulțumesc lui Dumnezeu prin ... .

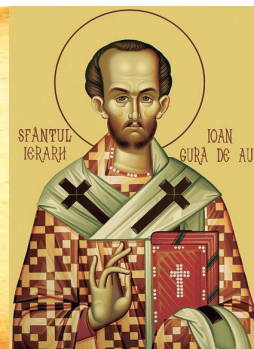
2. Să observăm o icoană! În icoana de mai jos este prezentată minunea vindecării celor zece leproși de către Domnul Hristos. Aceștia sufereau de o boală fără leac și molipsitoare. Dintre cei zece, doar unul s-a întors să-I mulțumească Domnului. Observă icoana și discută despre proverbul: „Recunoștința este o floare rară”.

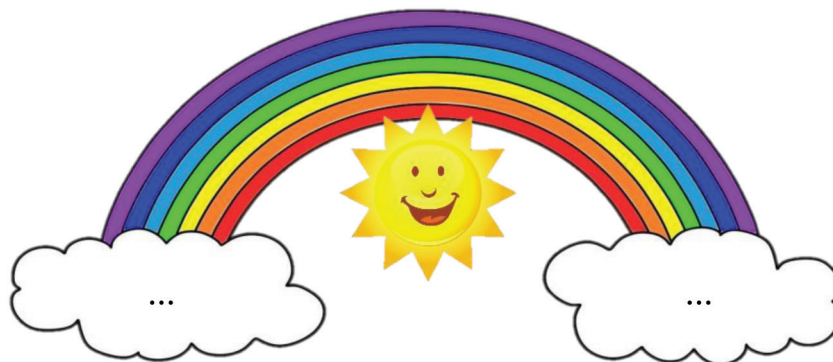

3. Citește textul și precizează ce poate face omul pentru toate binefacerile primite de la Dumnezeu. Apoi alcătuește propoziții cu termenii subliniați din text.

Nimic altceva nu cere de la om Dumnezeuul universului, după marile și minunatele Lui binefaceri, decât sufletul recunoscător, care să știe să-I mulțumească pentru darurile primite.
(Sfântul Ioan Gură de Aur)

4. **Joc: Curcubeul recunoștinței.** Desenează pe caiet un curcubeu cu doi norișori, potrivit modelului. Pe fiecare norișor scrie câte un enunț prin care să mulțumești unor persoane care te-au ajutat. Prezintă colegilor curcubeul tău.

LUMEA GHICITORILOR

Când mă ai, tu dovedești
Că nu știi doar să primești,
Ci știi să și mulțumești!
Ce sunt?

recunoștința

Eu te-ajut când îți e greu,
Îți ofer sprijinul meu,
Dorind doar binele tău.
Cine sunt?

binefăcătorul

PORTOFOLIU

Desenează pe o foaie A4 portretul unui binefăcător al tău. Scrie dedesubt cu litere colorate cuvântul „Mulțumesc”.

Dați mulțumire pentru toate. (I Tesaloniceni 5, 18)

IERTAREA CELOR CARE NE FAC RĂU

Lecția 3

Cu iertarea îi dobândești pe toți drept frați. (proverb)

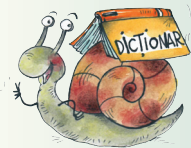

Pentru buna înțelegere dintre oameni este nevoie de iertare. A ierta înseamnă a da dovadă de bunătate și de iubire față de semenii tăi și a le trece cu vederea greșelile. Iertarea și rugăciunea pentru cei care ne-au greșit ne ajută la împăcarea cu ei și la dobândirea păcii sufletești.

Prin iertare ne asemănăm cu Dumnezeu, Cel milostiv și iertător. Domnul Iisus Hristos i-a iertat pe cei care își regretau greșelile și ne-a învățat să fim îngăduitori cu semenii. El Însuși S-a rugat pentru iertarea celor care L-au răstignit pe cruce. Tot astfel, Sfântul Ștefan L-a rugat pe Dumnezeu să-i ierte pe cei care îl chinuiau.

În viața de zi cu zi, este nevoie atât să-i iertăm pe cei care ne greșesc, cât și să fim iertați, dacă supărăm pe cineva. În felul acesta sporește armonia între oameni. Să revărsăm din inimă binecuvântare și iertare în jurul nostru!

VOCABULAR

- **armonie** = bună înțelegere, bună învoire;
- **îngăduitor** = care iartă ușor, blând, bun, înțelegător.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Ce înseamnă să ierți pe cineva?
- 🌸 De ce avem nevoie de iertare?
- 🌸 Cine este modelul de iertare al celor credincioși?
- 🌸 Ce alte exemple de iertare cunoști?
- 🌸 Tu când ai avut nevoie să fii iertat?

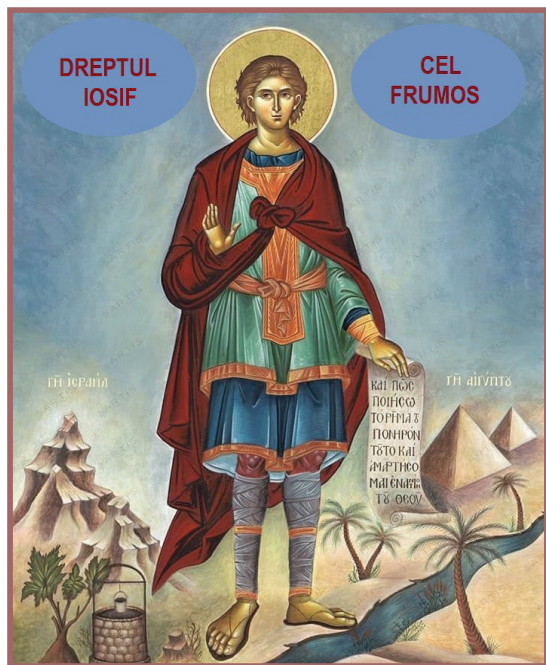
EXERCITII ȘI JOCURI

1. Completează spațiile libere cu termenii potriviți dintre cei de mai jos:

rugat iertarea pacea Ștefan înțelegere iubitor Mântuitorul

Iertarea ajută la buna ... dintre oameni. Cel iertător este bun, ... și își păstrează ... sufletului. Modelul de iertare al creștinilor este ... Hristos. El a dăruit iertare din iubire și S-a ... pentru cei care l-au făcut rău. Urmând exemplul Său, Sfântul ... a dovedit iertare față de cei care l-au chinuit. ... încâlzește și împacă inimile oamenilor.

2. **Să observăm o icoană!** Dreptul Iosif a viețuit cu mult timp înainte de venirea Mântuitorului. Frații lui îl invidiau pentru calitățile deosebite și s-au purtat urât cu el, dar acesta i-a iertat și i-a ajutat la nevoie. Analizează icoana și discută despre exemplul oferit de Dreptul Iosif.

3. Citește rugăciunea *Tatăl nostru* din caseta de mai jos. Când ne iartă pe noi Tatăl ceresc? De ce avem nevoie de iertarea lui Dumnezeu?

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-se numele Tău; Vie împărăția Ta; facă-se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi; Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri; Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel-rău.

(Matei 5, 9-13)

4. **Joc: Ghirlanda iertării.** Decupează benzi de hârtie colorată, încât fiecare copil să primească o fâșie. Pe o parte a hârtiei scrie o propoziție prin care îți ceri iertare de la cineva, iar pe cealaltă parte, o propoziție prin care ierți pe cineva. Realizează ghirlanda clasei, lipind fâșiile în formă ovală și prinzându-le în șirag.

Te rog să mă ierți pentru...

Te iert pentru...

LUMEA GHICITORILOR

Mă oferi sau mă primești,
Când vrei pacea să găsești,
Sufletul să-ți mulțumești!
Ce sunt?

iertarea

Îl urmez pe Domnul meu,
Îi iert pe cei ce-mi fac rău
Și mă rog lui Dumnezeu!
Cine sunt?

Sfantul Ștefan

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4, compune un text de 4-5 rânduri, în care să prezinți părerea ta despre importanța iertării dintre oameni. Dă-i un titlu potrivit!

Iertați și veți fi iertați. (Luca 6, 37)

AJUTORUL DAT CELOR BOLNAVI

Lecția 4

Orice boală are leacul ei. (proverb)

De-a lungul vieții, oamenii se pot îmbolnăvi, din diferite motive. Atunci ei au nevoie de susținerea celor dragi și de ajutorul medicilor. De aceea, când cineva dintre cunoscuți este bolnav, noi ne arătăm grija, atenția și înțelegerea.

Sfânta Scriptură ne prezintă numeroase exemple ale purtării de grijă față de cei aflați în necazul bolii. Domnul Hristos Și-a arătat mila și a vindecat mulți orbi, surzi, muți, leproși etc. Asemenea Lui, Sfinții Apostoli au arătat compasiune față de bolnavi. De exemplu, Sfântul Apostol Petru a vindecat prin rugăciune un olog, care cerșea din cauza bolii: „Și sărind, a stat în picioare și umbla” (Fapte 3, 8).

Putem și noi să-i ajutăm pe cei bolnavi, prin: rugăciune, iubire, vizitarea lor, încurajare și prin îndrumare către consultarea medicului.

În rugăciunile noastre, să cerem pentru cei bolnavi răbdare și sănătate!

VOCABULAR

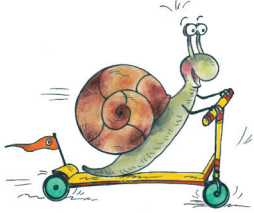
- **compasiune** = sentiment de înțelegere și de milă;
- **consultare** = (aici) cererea părerii unui medic;
- **olog** = persoană care merge greu sau nu poate umbla deloc.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Cum ar trebui să ne comportăm față de cei bolnavi?
- 🌸 Ce exemple din Sfânta Scriptură cunoști despre ajutorarea bolnavilor?
- 🌸 Ce putem cere lui Dumnezeu în rugăciunile noastre pentru cei bolnavi?
- 🌸 Tu cum ai ajutat pe cineva bolnav dintre cunoscuții tăi?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Alege varianta corectă de răspuns, dintre cele două oferite în coloana din dreapta:

a) Cei bolnavi au nevoie din partea noastră de...	<i>susținere/supărare</i>
b) Domnul nostru Iisus Hristos Și-a arătat mila pentru cei bolnavi prin...	<i>vindecare/uitare</i>
c) Sfinții Apostoli au arătat față de bolnavi...	<i>indiferență/compasiune</i>
d) Sfântul Apostol Petru a vindecat prin rugăciune un cerșetor care era...	<i>olog/orb</i>
e) Putem să-i ajutăm pe cei bolnavi prin...	<i>neatenție/încurajare</i>
f) În rugăciune, putem cere pentru cei bolnavi...	<i>răbdare/îngrijorare</i>
g) Cei bolnavi au adesea nevoie de consultarea...	<i>cărților/medicilor</i>

2. **Joc: Săculețul cu iubire!** Desenează pe o pagină de caiet un săculeț, iar pe el notează de mai jos doar cuvintele care denumesc modalități prin care îi poți ajuta pe cei bolnavi.

milă

nerăbdare

ceartă

încurajare

compasiune

grijă

tristețe

rugăciune

atenție

înțelegere

3. Mântuitorul Hristos era căutat în primul rând de cei bolnavi sau suferinzi, care sperau să obțină alinare și vindecare. Aceștia aflau pe unde trece Domnul și Îl așteptau la întretăierea drumurilor (răspântie). Sfinții Apostoli, între care și Sfântul Apostol Pavel, au primit și ei această putere, pe care o arătau față de cei bolnavi. Lecturează cele două texte și indică una dintre modalitățile prin care Domnul Iisus și apostolii îi vindecau pe cei bolnavi.

a) Și oriunde intra [Iisus], în sate sau în cetăți sau în sătulețe, puneau la răspântii pe cei bolnavi și-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale. Și câți se atingeau de El, se vindecau.
(Marcu 6, 56)

b) Și Dumnezeu făcea, prin mâinile lui Pavel, minuni nemaiîntâlnite. Încât și peste cei ce erau bolnavi se puneau ștergare sau șorțuri purtate de Pavel, și bolile se depărtau de ei. (Fapte 19, 11-12)

4. Joc: Reconstituie proverbul. Aranjează literele pentru a obține un proverb.

BLOAA CNTOUSUCĂ TESE EP JMUĂATTE IVNECDTAA.

LUMEA GHICITORILOR

Dumnezeu m-a arătat
Și în suflet m-a purtat,
Când pe mulți i-a vindecat!
Ce sunt?

mila

Un olog am vindecat,
Lui Iisus când m-am rugat,
Iară el s-a ridicat!
Cine sunt?

Sfântul Petru

PORTOFOLIU

Alcătuiește pe o foaie A4 o rugăciune pentru bolnavi, în 4-5 rânduri. O poți adresa lui Dumnezeu sau Sfinților Apostoli.

Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. (Matei 9, 12)

AJUTORUL DAT CELOR SINGURI

Lecția 5

*Nu e bine nici să plângi, nici să
râzi de unul singur. (proverb)*

Dumnezeu, îngerii și sfinții se bucură când între oameni există unire, înțelegere și întrajutorare. Oamenii care se iubesc și se susțin reciproc sunt fericiți. Totuși, mulți oameni sunt singuri, din cauza împrejurărilor vieții. Ei au nevoie de ajutor, de atenție, de cuvinte pline de mângâiere și de prietenie.

În Sfânta Scriptură sunt prezentate situații de oferire a ajutorului celor singuri. Astfel, Dreptul Iosif a primit ajutor de la Dumnezeu în Egipt, unde era străin și fusese închis pe nedrept. Mântuitorul Însuși S-a îngrijit de cei rămași singuri, pentru care a făcut multe minuni. El a rostit Pilda Samarineanului milostiv, ca un îndemn la ajutorarea celor străini și singuri. Vizitarea și comportamentul frumos față de cei rămași fără familie și prieteni e un semn de mărinimie.

Să ne rugăm Domnului pentru cei care nu au pe nimeni aproape!

VOCABULAR

- **întrajutorare** = ajutorare reciprocă;
- **mărinimie** = bunăvoință, bunătate;
- **pildă** = (aici) povestire cu învățătură.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ❁ Cum ar trebui să ne comportăm față de oamenii singuri?
- ❁ Ce exemple ne oferă Sfânta Scriptură, despre ajutorarea celor singuri?
- ❁ De ce crezi că este grea singurătatea?
- ❁ Tu cum ai putea ajuta pe cineva cunoscut, care nu are pe nimeni aproape?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Alcătuieste un afiș cu cinci reguli de comportament față de persoanele singure. În acest scop, utilizează cuvintele: *mărinimie, atenție, ajutor, prietenie, rugăciune*. Aplică aceste reguli, după caz.

- 1. Dovedește mărinimie și înțelegere!*
- 2. ...*
- 3. ...*
- 4. ...*
- 5. ...*

2. Să observăm o icoană! Domnul Iisus Hristos a vindecat un om singur, care era grav bolnav de 38 de ani. Acesta aștepta o minune, la scaldătoarea Vitezda. Analizează icoana și discută despre exemplul oferit de Mântuitorul.

3. Joc: Deschide ușa prieteniei! Desenează o ușă care are pe ea o față veselă. Alături scrie o propoziție despre un gest frumos, pe care l-ai putea face pentru o persoană care se simte singură. Citește propoziția și discutați despre puterea prieteniei. Te poți inspira din modelul dat.

Eu deschid ușa prieteniei, când te întreb dacă ai nevoie de ajutor.

4. Joc: Cum ai proceda tu? Citește enunțurile de mai jos, apoi spune ce ai face sau cum te-ai simți tu, dacă ai fi în situația respectivă:

- a) Matei își vizitează săptămânal bunicul, care locuiește singur de câțiva ani.
- b) Andrei își încurajează prietenul care are părinții plecați în străinătate.
- c) Corina s-a împrietenit cu noua colegă de clasă, venită din alt oraș.
- d) Alin se joacă deseori cu vecinul său, care nu are frați.
- e) Irina își dorește să realizeze un proiect de ajutorare a celor din orfelinăte.
- f) Când spune rugăciuni, Antonia simte că Dumnezeu este alături de ea.

Exemplu: a) În locul lui Matei, și eu mi-aș vizita mai des bunicul.

LUMEA GHICITORILOR

Sunt o soră a iubirii,
Bunătații și unirii,
În sprijinul omenirii!
Ce sunt?
prietenia

În Egipt am fost străin,
Domnul m-a văzut în chin
Și m-a ajutat din plin!
Cine sunt?
Dreptul Iosif

PORTOFOLIU

Desenează și colorează cinci baloane, pe o foaie A4. Pe fiecare dintre ele notează câte un cuvânt din lecție, care poate învinge singurătatea.

Nu este bine să fie omul singur. (Facerea 2, 18)

LECTURĂ SUPLIMENTARĂ

Fluturile și floarea

Odată, un om s-a rugat insistent lui Dumnezeu, să îi dăruiască un fluture și o floare. După mai multe zile, omul a primit ca răspuns de la Dumnezeu un... cactus și o omidă.

Atunci omul s-a întristat și a crezut că Dumnezeu este prea ocupat cu rugăciunile tuturor oamenilor, încât a greșit răspunsul.

Mare i-a fost uimirea când, peste puțin timp, omida s-a transformat într-un fluture frumos, cu aripile colorate. Apoi a văzut că și cactusul are boboci, care au înflorit. Nici nu se așteptase ca florile cactusului să fie atât de minunate!

Abia atunci el a fost recunoscător față de Dumnezeu, Care i-a ascultat rugăciunea. Mai mult, omul a înțeles că Părintele ceresc i-a dat o lecție de viață: întotdeauna El dăruiește ceea ce este de folos, la timpul potrivit. Omul a eliberat fluturile în grădină, iar cactusul i-a amintit pentru totdeauna de lecția învățată.

În felul acesta, Domnul ne învață să fim răbdători și să stăruim în rugăciune. Așa că, în orice situație putem să-I mulțumim lui Dumnezeu, pentru bunătatea și înțelepciunea Sa!

(autor anonim)

Dumnezeu răspunde la rugăciunile tuturor oamenilor, din întreaga lume. Însă numai El știe momentul potrivit și ceea ce ne folosește cu adevărat!

**Ce ai învățat
din
povestire?**

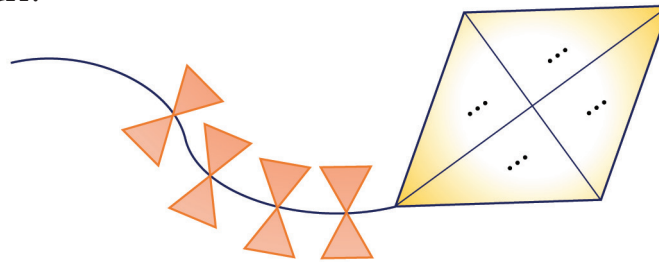

RECAPITULARE

1. În urma săvârșirii faptelor bune, simțim cum sufletele noastre se înalță mai ușor spre Dumnezeu, în rugăciune. Desenează pe caiet un zmeu care se înalță spre cer, după model. Completează pe el patru cuvinte care denumesc calități, ca răspuns la următoarele patru întrebări:

- Cum se dovedește cineva care dă sfaturi bune altora, la timpul potrivit?
- Cum se arată cel care mulțumește pentru ajutorul primit?
- Ce însușire are cel care poate trece cu vederea greșelile altora, cu ușurință?
- Cum este cel care se poartă frumos cu toți cei din jur, inclusiv cu cei bolnavi și cu cei care se simt singuri?

2. Descoperă care dintre enunțurile de mai jos sunt adevărate (A) și care sunt false (F). Corectează-le oral pe cele false.

- Domnul Hristos ne-a dat sfaturi și învățături, spre a fi fericiți. **A/F**
- Urmarea sfaturilor înțelepte ne ajută să ne ferim de greșeli. **A/F**
- Binefăcătorii sunt persoanele care ne mulțumesc pentru ajutor. **A/F**
- Recunoștința este aprecierea binelui pe care ni l-a făcut cineva. **A/F**
- Biblia ne oferă exemple de ajutorare a bolnavilor și a celor singuri. **A/F**
- Iertarea sporește armonia și neîncrederea dintre oameni. **A/F**
- Sfinții Apostoli au avut compasiune față de cei bolnavi. **A/F**
- Prin iertarea celor care ne fac rău, ne asemănăm cu Hristos. **A/F**
- Cei care se simt singuri au nevoie de multă atenție și iubire. **A/F**

3. Joc: De ce...? Formulează o întrebare legată de una dintre lecțiile studiate în acest capitol, care să înceapă cu: „De ce...?”, conform modelului. Numește un coleg care să răspundă la întrebare. Cel care răspunde corect continuă jocul. Timp de joc: 7 minute.

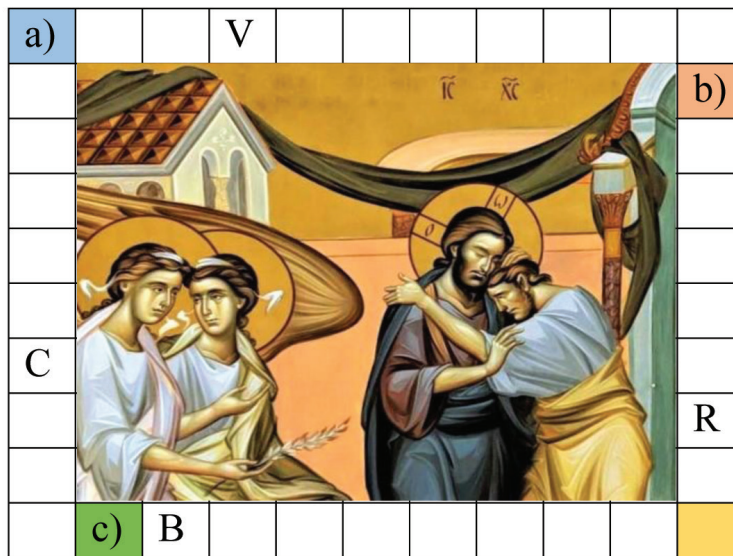
De ce avem nevoie de sfaturi în viață?

4. Domnul Iisus Hristos este Modelul creștinilor. El și-a arătat iubirea față de omenire, prin tot ceea ce a făcut și a oferit. El a fost și este alături de noi, fie că este vorba de sfat, de ajutor, de alinare a suferințelor sau a singurătății. Completează rebusul, pe verticală și pe orizontală, potrivit definițiilor și indicațiilor:

- a) - *orizontal*: rostite de Mântuitorul, pentru a fi aplicate;
- *vertical*: săvârșite de Domnul Iisus, din compasiune pentru cei bolnavi;
- b) oferită de Domnul, celor care își regretă greșelile;
- c) dovedită prin faptele iubitoare ale Mântuitorului Hristos.

Indicație: Caseta galbenă va rămâne liberă, fără literă.

5. Analizează icoanele de mai jos și precizează cum i-a ajutat Domnul Iisus Hristos pe cei bolnavi și pe cei singuri.

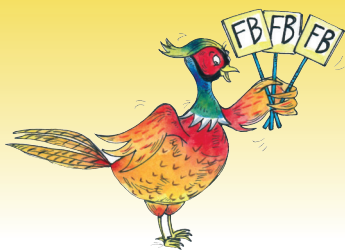

A.

B.

EVALUARE

Investigație

Este foarte important să acorzi atenție faptelor tale și urmărilor acestora!

Întâmplări din clasa mea

Organizați-vă pe grupe de 5-6 elevi. Discutați la nivelul fiecărei grupe despre următoarele puncte, care să aibă legătură doar cu ceea ce se întâmplă la clasă:

- a) situații în care a fost nevoie de **iertare**;
- b) situații care au presupus **întrajutorare**;
- c) situații care au presupus **recunoștință**.

În fiecare caz, a), b) sau c), se va nota:

- ❖ în ce a constat situația;
- ❖ cum s-a rezolvat;
- ❖ care au fost urmările.

Fiecare grupă notează cele constatate pe o foaie A4, timp de 15 minute. Apoi, fiecare grupă își prezintă rezultatul investigației, timp de 3 minute.

La final, se va constata, cu ajutorul profesorului:

- ❖ ce situații au fost remarcate în cadrul mai multor grupe de elevi;
- ❖ ce modalități de rezolvare predomină la nivelul clasei;
- ❖ care sunt urmările faptelor, pentru întregul colectiv de elevi.

Indicație: Obiectivele urmărite prin investigație, în legătură cu elevii, sunt:

- 👍 să coopereze eficient în vederea recunoașterii situațiilor precizate;
- 👍 să conștientizeze importanța iertării, a întrajutorării și a recunoștinței, pentru un climat prietenos în clasă.

Domeniul IV

MARI SĂRBĂTORI CREȘTINE

Procesiune de Florii

Unitatea de învățare:

A. Crăciunul și Anul Nou - tradiții

1. Tradiții religioase de Crăciun
2. Tradiții populare de Crăciun și de Anul Nou

B. Floriile, Paștile și Rusaliile - tradiții

3. Tradiții religioase de Florii, Paști și Rusalii
4. Tradiții populare de Paști
5. *Recapitulare*
6. *Evaluare*

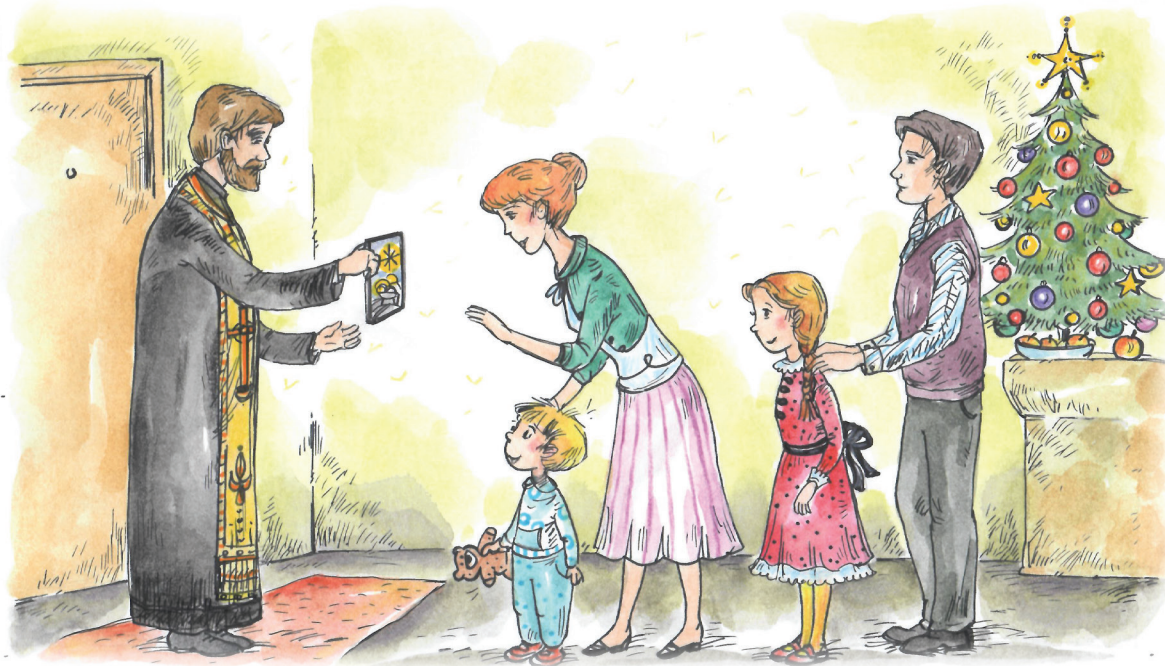

TRADIȚII RELIGIOASE DE CRĂCIUN

Lecția 1

*Pentru omul bun,
fiecare zi e o sărbătoare. (proverb)*

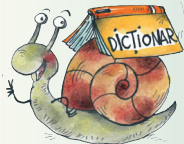

Sărbătorile religioase sunt momente de bucurie sfântă și de recunoștință față de Dumnezeu, pentru iubirea Sa. Ele sunt celebrate în familie și în Biserică. Una dintre cele mai frumoase și mai îndrăgite sărbători este Crăciunul sau Nașterea Domnului (25 decembrie).

Cele mai importante tradiții religioase de Crăciun sunt: mersul preotului cu icoana, colindul și cântecele de stea. În Ajunul Crăciunului, preotul vine cu icoana Nașterii Domnului la casele creștinilor. Prin această datină se vestește bucuria venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu. Această sărbătoare este anunțată și prin colinde și cântece de stea. Colindătorii se aseamănă cu îngerii care cântau la locul nașterii din Betleem, slăvind pe Dumnezeu.

Steaua care a strălucit la peștera din Betleem să lumineze și sufletele noastre!

VOCABULAR

- **ajun** = ziua dinaintea unei sărbători;
- **a celebra** = a sărbători, a serba.

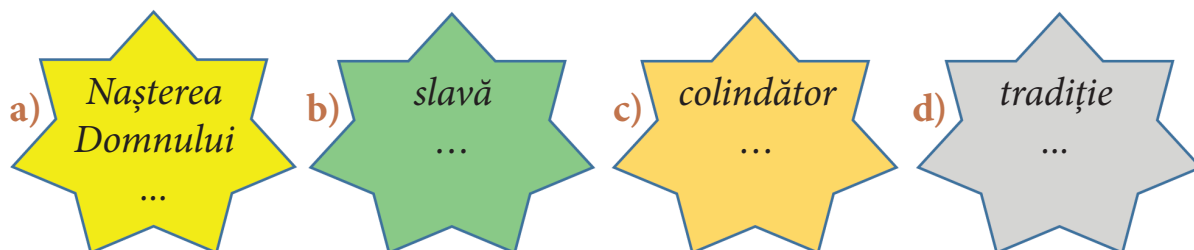
GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ❁ Când sărbătorim Crăciunul?
- ❁ Ce tradiții religioase de Crăciun cunoști?
- ❁ Când vine preotul cu icoana să vestească Nașterea Domnului?
- ❁ Cu cine se aseamănă colindătorii?
- ❁ Care este colindul tău preferat?

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Desenează pe caiet patru steluțe, după model. În interiorul fiecăreia, copiază cuvintele date și adaugă în fiecare steluță câte un cuvânt cu înțeles asemănător:

2. Să observăm o icoană! La Nașterea Domnului s-a arătat pe cer o stea strălucitoare. Aceasta a luminat peștera de la Betleem, unde S-a născut Hristos. Steaua i-a călăuzit pe cei trei magi de la Răsărit. Observă icoana și discută cu profesorul despre persoanele care apar în aceasta.

3. Audiază și învață următoarele patru strofe din colindul „Viflaime, Viflaime”, cu ajutorul profesorului de Religie:

a) Viflaime*, Viflaime,
Cum de n-ai primit în tine
Pe Fecioara Maria,
Să nască pe Mesia?

c) N-ai primit tu, Viflaime,
În casele tale bune
Să-I dai un pic de sălaș
Celui mai Sfânt Copilaș?

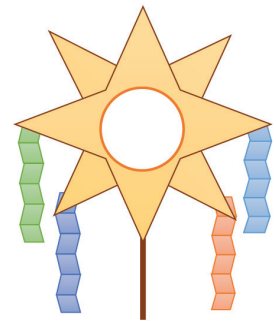
b) N-ai știut tu, Viflaime,
Cu câtă dragoste vine
Cea mai Sfântă-ntre Fecioare,
A Domnului Născătoare?

d) Peștera întunecoasă
A fost a Domnului casă,
La venirea Sa în lume,
Din vina ta, Viflaime.

* Viflaim = Betleem

4. **Confectionăm o stea.** Conturează și decupează o stea din carton cu opt colțuri, potrivit modelului. Desenează și colorează în mijlocul ei steaua de la Betleem și peștera cu Pruncul. Decorează steaua cu fâșii de hârtie creponată sau cu beteală și atașează-i un bețișor. O poți folosi la colindat!

LUMEA GHICITORILOR

Cu icoana când sosește,
El Nașterea o vestește,
Casele ni le sfințește!
Cine este?

întreb

Se cântă în cete
De flăcăi sau fete
Și aduce-o veste!
Ce este?

colindul

PORTOFOLIU

Pliază o foaie A4 pentru a realiza o felicitare de Crăciun. Decoreaz-o la alegere și scrie în interior o urare. Poți adăuga și un scurt colind.

Vi S-a născut azi Mântuitor. (Luca 2, 11)

TRADIȚII POPULARE DE CRĂCIUN ȘI DE ANUL NOU

Lecția 2

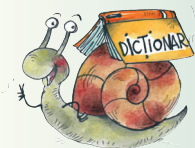
Darul la timp dăruit prețuiește îndoit. (proverb)

Copiii așteaptă cu nerăbdare Crăciunul și obiceiurile populare ce însoțesc această sărbătoare creștină. Astfel, împodobirea bradului cu globuri, luminițe, betea și stea reprezintă un prilej de bucurie pentru întreaga familie. În noaptea dinaintea Nașterii Domnului, Moș Crăciun aduce daruri copiilor. Această tradiție este legată de cei trei magi, care l-au adus Pruncului Iisus în dar: aur, smirnă și tămâie.

Cele mai cunoscute obiceiuri de Anul Nou sunt Plugușorul și Sorcova. Acestea cuprind urări de sănătate și de belșug pentru anul care vine. În diferite zone ale țării, în preajma Anului Nou se merge cu Ursul, cu Capra și cu Semănatul. Spre exemplu, copiii care umblă cu Semănatul rostesc urări de roade bogate și aruncă în casele colindate semințe de grâu, secară, orz sau ovăz.

Tradițiile populare sunt moștenite și păstrate din moși-strămoși.

VOCABULAR

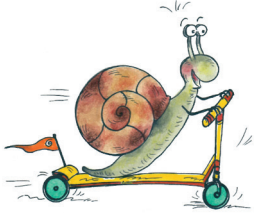
- **belșug** = bogăție, spor;
- **smirnă** = rășină extrasă din scoarța anumitor copaci, care răspândește un miros plăcut când arde.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Ce tradiții populare de Crăciun cunoști?
- 🌸 Ce înseamnă primirea darurilor în noaptea de Crăciun?
- 🌸 Care sunt cele mai cunoscute obiceiuri de Anul Nou?
- 🌸 Care sunt tradițiile tale preferate, de Crăciun?
- 🌸 De ce crezi că este important să fie păstrate aceste tradiții?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Selectează din textul lecției obiceiuri și tradiții populare, grupându-le pe cele două coloane de mai jos:

Crăciunul

 ... ...

Anul Nou

 ... ...

2. **Confecționează o sorcovă.** În vechime, sorcova se obținea din crenguțe de pomi fructiferi (măr, păr, prun ș.a.). Ele erau puse în apă la înflorit, de regulă de Sfântul Andrei (30 noiembrie) sau de Sfântul Nicolae (6 decembrie). Mai apoi, sorcova s-a confecționat dintr-o nuia sau o crenguță de brad împodobită cu fire colorate de lână și cu un fir de busuioc în vârf. În ultimul timp, sorcova este confecționată din flori artificiale, prinse pe un băț.

Realizează și tu 5-6 flori din hârtie creponată, utilizând o tehnică la alegere. Prinde florile pe un băț, astfel încât să obții o sorcovă, pe care o poți utiliza de Anul Nou.

*Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți,
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir!
Ca merii, ca perii, în mijlocul verii,
Ca vița-de-vie, la Sfânta Marie!
Tare ca piatra, iute ca săgeata,
Tare ca fierul, iute ca oțelul,
La anul și la mulți ani!*

3. Audiază și învață cu ajutorul profesorului colindul „Coborât-a, coborât”, prezentat mai jos. Refrenul colindului se repetă după fiecare vers cântat.

Coborât-a, coborât
Refren: Ziurel de ziuă
Îngerul Domnului Sfânt
La păstori în Viflaim,
Aproape de Rusalim*.
Păstorii l-au întrebat:
Ce veste ne-aduci din sat?

Veste bună voi vesti,
De voi vă veți veseli,
Că la cântători, târziu,
Maica Sfântă-a născut Fiu.
L-a născut pe fân uscat
Și-i al lumii Împărat.

* Rusalim = Ierusalim

4. **Proiect: Tradițiile de iarnă din localitatea mea.** Cu ajutorul membrilor familiei, strânge informații despre obiceiurile și tradițiile din localitatea ta. Notează-le pe caietul de Religie și prezintă-le la clasă. Ajută, astfel, și tu, la păstrarea tradițiilor și a obiceiurilor străbune în zona ta!

LUMEA GHICITORILOR

Steaua mea strălucitoare
Vă aduce veste mare,
Cu beteală sclipitoare!
Ce sunt?

împărat

Ramură înmugurită,
De Anul Nou folosită,
La case bine primită!
Ce sunt?

soțova

PORTOFOLIU

Realizează pe o foaie A4 un colaj cu titlul „Bradul de Crăciun”. Lipește o formă de brad și pe ea așază globuri decupate, de diferite forme. Poți nota pe globuri denumirea unor sărbători din preajma Crăciunului (*Exemplu: Sfântul Nicolae*).

Să petreacă după obiceiurile strămoșilor lor. (II Macabei 11, 25)

TRADIȚII RELIGIOASE DE FLORII, PAȘTI ȘI RUSALII

Lecția 3

Timpul este o bogăție neprețuită. (proverb)

Pe lângă frumoasele datini de Crăciun, de-a lungul timpului s-au statornicit tradiții religioase și la alte sărbători creștine importante. La sărbătoarea de Florii, creștinii merg la biserică și primesc ramuri sfințite de salcie. Prin aceasta, ei se aseamănă celor care L-au întâmpinat pe Domnul Iisus cu ramuri înverzite și cu cântări, la Intrarea Sa în Ierusalim. Ramurile sunt duse acasă și așezate la icoane.

La Sfintele Paști, preoții sfințesc pâinile ce poartă numele de „paști”. Acestea sunt stropite cu vin și agheasmă și se împart credincioșilor, ca anafură. Sărbătoarea Rusaliilor este întâmpinată prin împodobirea bisericilor cu frunze de nuc sau de tei. Acestea amintesc de Pogorârea Duhului Sfânt peste Sfinții Apostoli, în formă de limbi de foc. Atunci se sfințesc holdele, pentru roade îmbelșugate.

Tradițiile religioase sporesc bucuria sărbătorilor în inimile noastre!

VOCABULAR

- **holdă** = câmp cu semănături, lan;
- **a pogori** = a coborî;
- **a se statornici** = a se fixa, a se stabili.

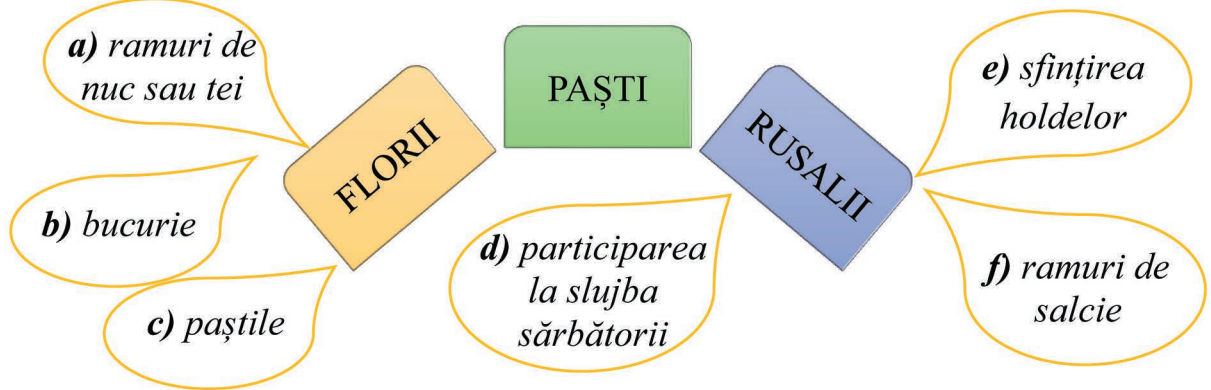
GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- ✿ Ce primesc creștinii la biserică, de Florii?
- ✿ Ce tradiție religioasă de Paști cunoști?
- ✿ Ce simbolizează frunzele de nuc și de tei aduse la biserică de Rusalii?
- ✿ Care este tradiția ta religioasă preferată de Florii, Paști sau Rusalii?

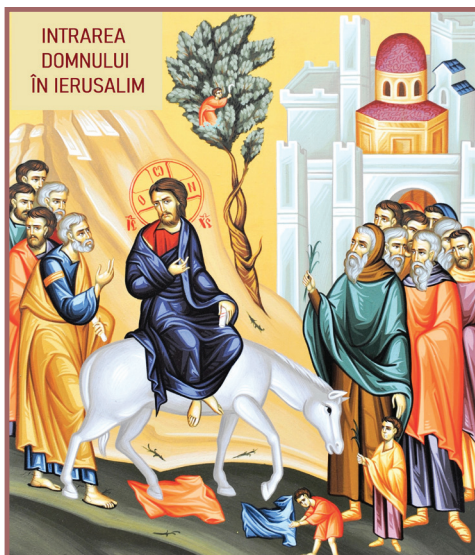

EXERCIȚII ȘI JOCURI

1. Selectează casetele potrivite pentru fiecare dintre sărbătorile de mai jos. *Precizare: unele casete corespund mai multor sărbători.*

2. **Să observăm o icoană!** Domnul Iisus a intrat în Ierusalim călare pe un măgăruș, ca Împărat al păcii. El a fost întâmpinat cu bucurie de oameni, care așterneau haine în calea Lui și strigau: „Osana!” („Fie lăudat!”). Chiar și copiii au venit în întâmpinarea Sa. Observă icoana și discută despre evenimentul înfățișat.

3. Audiază și învață colindul de Florii, cu ajutorul profesorului de Religie:

a) Azi cu toți să prăznuim
Pe Dumnezeu să-L mărim.
Hristos vine-ncetinel
Spre patimă ca un Miel,
O, minune! O, minune!

c) La poartă e-ntâmpinat,
Toți osana I-au cântat,
Osana dintru înălțime
Că Hristos Împărat vine.
O, minune! O, minune!

b) Azi intră-n Ierusalim,
Călare pe mânz asin,
De popor e așteptat,
Ca un mare Împărat.
O, minune! O, minune!

d) Pruncii cu stâlpare* în mână
Cântă cu toți împreună,
Osana dintru înălțime
Că Hristos Dumnezeu vine.
O, minune! O, minune!

* stâlpare = ramură înverzită

4. Discută despre rolul sărbătorilor de Florii, Paști și Rusalii și despre tradițiile religioase ce sunt în legătură cu acestea. Care dintre aceste tradiții se practică în familia ta sau în comunitatea din care faci parte?

LUMEA GHICITORILOR

Este pâinea cea sfințită,
De preot e oferită,
La Înviere e primită!
Ce este?

paștile

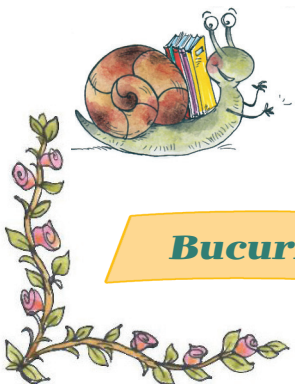
Tradiția o păstrăm,
Pe Domnul Îl laudăm
Cu ele-Îl întâmpinăm!
Ce sunt?

ramuri de salcie

PORTOFOLIU

Compune un text de 5-7 rânduri, pe o foaie A4, cu titlul „Bucuria sărbătorilor în familia mea”. Poți adăuga și un desen sugestiv.

Bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi. (Ioan 16, 22)

TRADIȚII POPULARE DE PAȘTI

Lecția 4

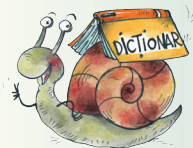
Când se bucură inima, se luminează fața. (proverb)

Paștile sau Învierea Domnului este sărbătoarea luminii, a speranței și a bucuriei. Ea este un prilej de reunire a familiei și de sporire a credinței în Dumnezeu. Cea mai cunoscută tradiție populară de Sfintele Paști este vopsitul ouălor și ciocnirea lor. În multe zone ale țării, ouăle de Paști se încondeiază, adică se desenează cu ceară, cu modele variate, apoi se vopsesc în diferite culori. Când se ciocnesc ouăle, se spune: „Hristos a înviat!”, „Adevărat a înviat!”

Alte tradiții sunt: aprinderea lumânărilor în noaptea de Paști; îmbrăcarea cu haine noi în duminica Învierii; pregătirea de mâncăruri tradiționale, precum cozonacul și pasca. În unele zone ale țării, se practică sfințirea coșului cu bunătăți la biserică, iar copiii merg pe la casele vecinilor să le vestească Învierea Domnului.

Aceste tradiții populare arată cinstirea deosebită acordată Sfintelor Paști.

VOCABULAR

- **pască** = (aici) prăjitură tradițională de Paști, cu brânză de vaci;
- **speranță** = încrederea în reușită, în biruința binelui.

GÂNDEȘTE ȘI RĂSPUNDE!

- 🌸 Ce sărbătoresc creștinii de Sfintele Paști?
- 🌸 Care este cea mai cunoscută tradiție populară de Paști?
- 🌸 Ce se rostește odată cu ciocnirea ouălor vopsite sau încondeiate?
- 🌸 Ce alte obiceiuri și tradiții de Paști cunoști?
- 🌸 Care este tradiția ta preferată, cu prilejul acestei sărbători?

EXERCITII ȘI JOCURI

1. Descoperă în careul de mai jos, pe orizontală și pe verticală, 10 cuvinte care au legătură cu Sfintele Paști. Alcătuiește câte un enunț cu trei dintre acestea, la alegere.

I	V	S	P	E	R	A	N	Ț	Ă	M	P
C	O	H	R	I	S	T	O	S	M	N	A
O	P	A	L	U	M	Â	N	A	R	E	S
Ș	S	Î	N	V	I	E	R	E	Z	L	C
T	I	R	B	I	S	E	R	I	C	Ă	Ă
I	T	R	A	D	I	Ț	I	I	O	U	Ă

2. Coșulețul cu ouă de Paști. Pe ouăle încondeiate pot fi realizate motive variate: linii, romburi, cruci, dar și motive reprezentând plante și animale. În trecut, culorile utilizate la vopsitul ouălor de Paști se obțineau din plante. Pentru culoarea roșie, se foloseau mai ales foile de ceapă roșie; pentru galben – florile de tei; pentru albastru – viorele. Desenează și tu pe caiet un coș cu ouă încondeiate, cu ajutorul imaginilor date, utilizând diverse motive populare.

3. Lecturează versurile extrase din poezia „Hristos a Înviat!”, de Vasile Militaru. Discută despre bucuria tuturor la Învierea Domnului, la care participă și natura.

*Hristos a Înviat! Ce vorbă Sfântă!
Îți simți de lacrimi calde ochii uzi
Și-n suflet parcă serafimii*-ți cântă
De câte ori creștine o auzi.*

*Hristos a Înviat în firul ierbii,
A înviat Hristos în Adevăr;
În poienița-n care zburdă cerbii,
În florile de piersec și de măr.*

* serafim = înger cu șase aripi.

4. **Proiect: Serbarea de Paști.** Organizați propria serbare de Paști, cu ajutorul profesorului de Religie și al învățătorului clasei. Stabiliți împreună o selecție de poezii și cântări religioase, distribuiți rolurile și realizați repetițiile! Alegeți o dată potrivită pentru serbare și bucurați-vă de acest program festiv, cu invitații doriți!

LUMEA GHICITORILOR

*Bucurie răspândesc,
Învierea o vestesc,
Cu altul, când mă ciocnesc!
Ce sunt?*

oul de Paști

*Sunt lumină-n sfântă noapte,
Creștinii vor să mă poarte,
Și în suflet, și în case!
Ce sunt?*

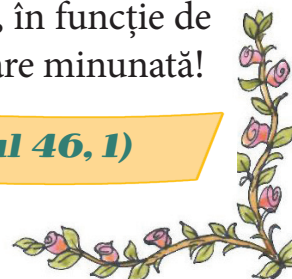
Lumina de la Înviere

PORTOFOLIU

Pe o foaie A4 din carton, conturează un ou, cât mai mare. Desenează-i modele tradiționale, apoi lipește bobite din hârtie creponată pe toată suprafața oului. Utilizează diferite culori pentru bobite, în funcție de modelele desenate pe ou. Cu răbdare, vei obține o lucrare minunată!

Strigați lui Dumnezeu cu glas de bucurie. (Psalmul 46, 1)

RECAPITULARE

1. Realizează corespondența între denumirile sărbătorilor religioase din coloana stângă, imagini și denumirile populare ale sărbătorilor, din dreapta:

A) *a) Nașterea
Domnului*

1) Paști

B) *b) Învierea
Domnului*

2) Rusalii

C) *c) Pogorârea
Duhului Sfânt*

3) Crăciun

D) *d) Intrarea
Domnului în
Ierusalim*

4) Florii

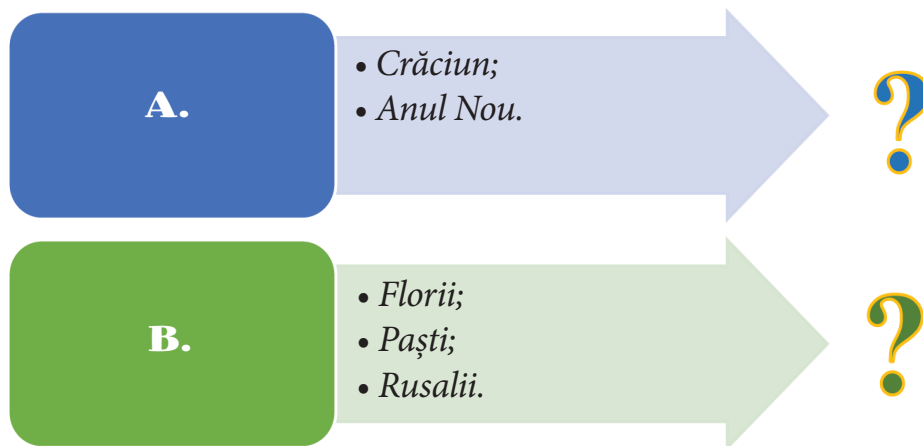

2. Continuă propozițiile următoare, încât să obții enunțuri adevărate:

- a) De Crăciun, familia noastră ... .
- b) Cu prilejul Anului Nou, ...
- c) La Intrarea în Ierusalim, Domnul a fost întâmpinat ... .
- d) În noaptea de Paști, ...
- e) De Rusalii, la biserică ... .
- f) Am participat la Sfânta Liturghie, cu ocazia sărbătorii ... .

3. Alege o tradiție legată de sărbătorile din anotimpul de iarnă (A.) și una legată de sărbătorile de primăvară/vară (B.) prezentate în schema următoare. Apoi rezolvă cerințele:

- ❖ Alcătuieste un enunț despre fiecare dintre tradițiile alese;
- ❖ Realizează câte un desen despre fiecare tradiție selectată;
- ❖ Prezintă la clasă cele două enunțuri și cele două desene întocmite.

4. **Concursul tradițiilor.** Formează echipă cu un coleg și, timp de cinci minute, notează pe o foaie A4 tradiții religioase și populare studiate. Câștigă echipa care a notat cele mai multe tradiții, în mod corect.

A.

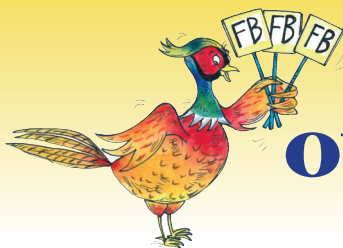

B)

C.

EVALUARE

Observare sistematică

Observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor este foarte valoroasă!

Autoevaluare

Completează în scris enunțurile:

- Prin rezolvarea sarcinilor de lucru legate de acest domeniu, am învățat ... ;
- Activitatea mea poate fi apreciată cu calificativul ... .

Jurnalul răspunsurilor clasei

Formați grupe de câte 4-5 elevi și alegeți câte un responsabil al fiecărei grupe. Pe parcursul studierii domeniului „Mari sărbători creștine”, realizați un jurnal al răspunsurilor clasei la orele de Religie.

La sfârșitul fiecărei ore, sub îndrumarea profesorului, responsabilii vor bifa pentru toți membrii grupei, completând următorul tabel în jurnal:

Nume și prenume elev	Aspecte urmărite	Aspecte constatate
1) ...	a) În ce măsură elevul a participat la discuții/a oferit răspunsuri?	☐ niciodată ☐ rar ☐ ocazional ☐ frecvent ☐ întotdeauna
	b) În ce măsură răspunsurile sale au avut legătură cu tema lecției?	☐ niciodată ☐ rar ☐ ocazional ☐ frecvent ☐ întotdeauna
2) ...	...	...
...	...	...

La final, profesorul va constata ce elevi s-au remarcat prin răspunsurile frecvente și corecte, precum și ce elevi ar trebui încurajați să se implice mai mult la oră.

Indicație: Obiectivele urmărite prin observarea sistematică, în legătură cu elevii, sunt:

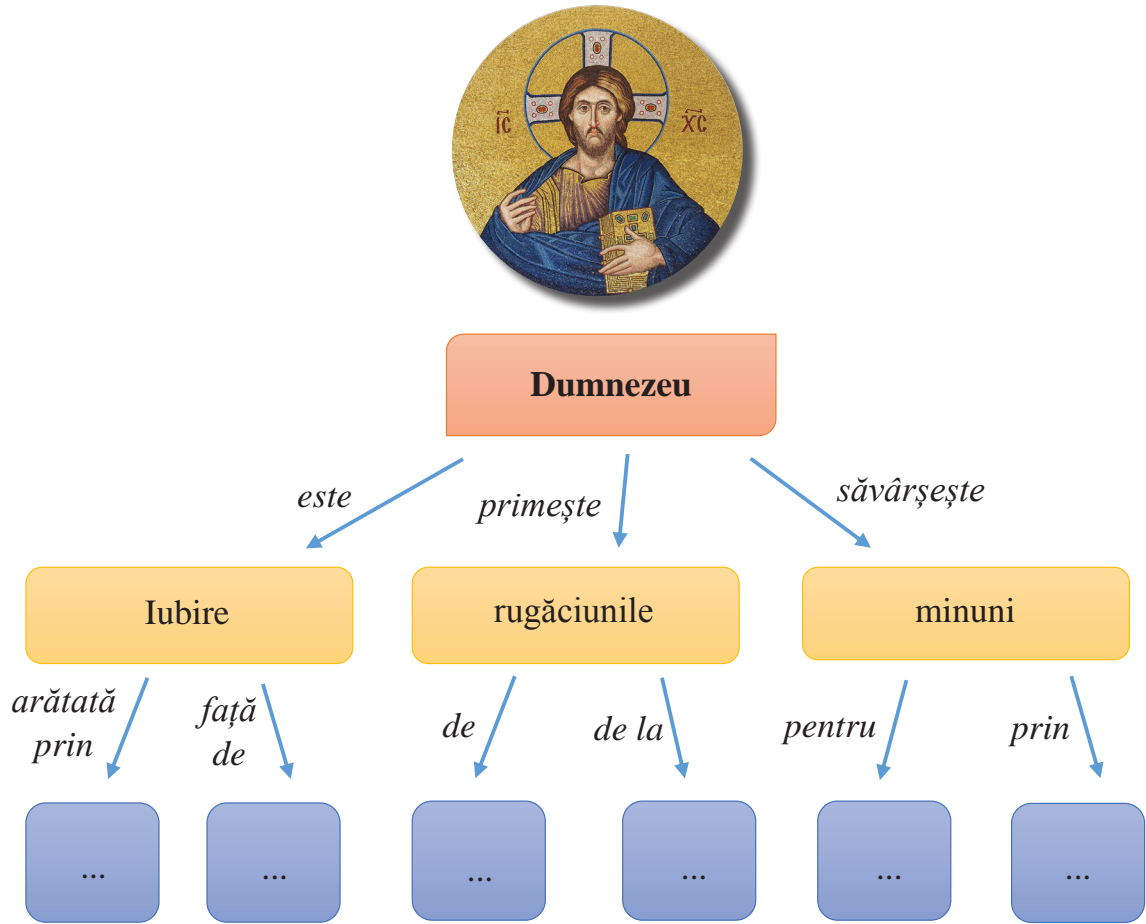
- 👍 să se motiveze pentru o mai bună participare la oră, în mod constant;
- 👍 să-și concentreze mai mult atenția la lecție.

RECAPITULARE FINALĂ

1. Completează casetele schemei de mai jos cu învățături însușite de-a lungul anului școlar. Discută apoi pe marginea acestora.

2. Indică moduri prin care îți manifesti iubirea:

3. Alege varianta corectă de răspuns, pentru fiecare enunț dat:

- ☼ Creștinii își arată recunoștința față de Dumnezeu prin rugăciuni de:
a) mulțumire; b) cerere; c) iertare.
- ☼ Dumnezeu ne îndeamnă să-i iubim pe:
a) toți oamenii, b) membrii familiei; c) prieteni.
- ☼ Când iubești pe cineva, te manifesti prin:
a) invidie; b) respect; c) supărare.
- ☼ Biblia sau Sfânta Scriptură cuprinde:
a) legende; b) povești; c) învățături sfinte.
- ☼ Darul oferit la sfântul altar se numește:
a) cadou; b) ofrandă; c) datorie.
- ☼ Minunile sunt fapte:
a) obișnuite; b) nedorite; c) extraordinare.
- ☼ Cei care sunt singuri au nevoie de:
a) muștrare; b) prietenie; c) nesiguranță.
- ☼ Dumnezeu îi iubește pe:
a) oamenii credincioși; b) toți oamenii; c) oamenii buni.
- ☼ Domnul Iisus Hristos S-a născut în:
a) peștera din Betleem; b) peștera din Nazaret; c) palatul lui Irod.
- ☼ Mântuitorul ne cheamă să ducem o viață plină de:
a) nedreptate; b) iubire; c) suferință.
- ☼ Ajutorul se acordă altora pentru:
a) a primi laude; b) a primi recompense; c) a le fi de folos.
- ☼ Domnul Hristos Și-a arătat compasiunea față de cei bolnavi prin:
a) neputință; b) vindecare; c) amânare.
- ☼ De Rusalii se sfințesc ramuri de:
a) nuc sau tei; b) salcie; c) plop.

*Vedere spre turla centrală
a unei biserici*

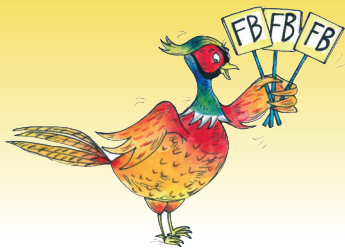
4. Alcătuieste un text de 7-10 rânduri cu titlul „Recunoștință și binecuvântare”, pornind de la imaginea alăturată. Îți poți aminti în compunere pe toți cei pe care îi consideri binefăcătorii tăi.

*Preafericitul Părinte Patriarh
Daniel binecuvântând o elevă*

EVALUARE FINALĂ

A. Test

1. Caută pe orizontală și pe verticală nouă cuvinte care au legătură cu temele studiate în acest an școlar. Scrie cuvintele în caiet.

A	I	U	B	I	R	E	U	D	U	M	N	E	Z	E	U						
T	R	A	S	Ă	R	B	Ă	T	O	A	R	E	U	L	D						
R	U	I	N	S							D	A	C	A	I						
A	L	E	X	D							M	U	D	J	E						
D	E	R	G	U							I	N	G	U	S						
I	A	T	E	L							N	O	U	T	A						
Ț	G	A	N	S							U	N	A	O	V						
I	A	R	T	H							N	E	D	R	U						
E	T	E	R	U							G	Ă	C	I	U	N	E	X	A	N	F
D	E	F	R	E							C	U	N	O	Ș	T	I	N	Ț	Ă	O

2. Continuă propozițiile de mai jos, pentru a obține enunțuri adevărate:

- Când ai sufletul plin de iubire, ...
- Minunile lui Dumnezeu arată ... .
- Recunoștința ne ajută să ... .

3. Scrie un text de 5-7 rânduri, cu ajutorul imaginilor de mai jos, având titlul *Rugăciunea în viața mea*. Utilizează în cuprinsul ei cuvintele: *mulțumire, ocrotire, iubire și iertare*.

a)

b)

Punctaj evaluare/ autoevaluare

Ex. 1 – răspunsuri
corecte:

- 9 – FB
- 6 – B
- 3 – S

Ex. 2 – propoziții
completate corect:

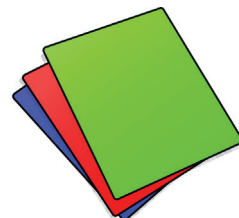
- 3 – FB
- 2 – B
- 1 – S

Ex. 3 – rezolvarea
cerinței:

- complet – FB
- corect, cu utilizarea parțială a cuvintelor date și/ sau în mai puține rânduri – B
- încercare de rezolvare, fără respectarea temei – S

B. Portofoliu

Pe parcursul anului școlar ați realizat 19 fișe de portofoliu, câte una pentru fiecare lecție, grupate într-o mapă de portofoliu. Organizați, la nivelul clasei, un concurs de prezentare a mapelor realizate.

Sugestii:

- Confectionați medalii din carton colorat, pentru câștigătorii concursului!
- Realizați o expoziție cu cele mai reușite fișe de portofoliu!

Felicitări tuturor!

Criterii de evaluare/autoevaluare:

- a. • numerotarea fișelor de portofoliu în ordinea lecțiilor
- b. • respectarea cerințelor pentru realizarea fișelor
- c. • originalitatea și creativitatea în alcătuirea fișelor

Cuprinsul fișelor de portofoliu:

1. Desen cu titlul: „Casa iubirii”.
2. Desen cu peisaj din natură.
3. Rugăciune de laudă către Dumnezeu și desen cu îngerăș.
4. Desen cu cele mai frumoase daruri oferite și primite de tine.
5. Cuvinte de încurajare scrise pe razele unui soare desenat.
6. Rugăciune de mulțumire către Dumnezeu.
7. Transcrierea unei poezii și desen.
8. Rebus religios.
9. Desen cu titlul: „Minunea potolirii furtunii pe mare”.
10. Text despre minunile sfinților la care te rogi mai des.
11. Desen cu un sfeșnic.
12. Desen cu portretul unui binefăcător al tău.
13. Compunere despre importanța iertării dintre oameni.
14. Rugăciune pentru cei bolnavi.
15. Cuvinte din lecție scrise pe baloane desenate.
16. Felicitare de Crăciun.
17. Colaj cu titlul: „Bradul de Crăciun”.
18. Text cu titlul: „Bucuria sărbătorilor în familia mea”.
19. Oul de Paști cu motive tradiționale, din hârtie creponată.

**Mulțumim lui Dumnezeu,
că ne-a ajutat mereu!**

akademos
Art

ISBN 978-606-000-049-5
9 786060 000495 >